

သုတေသန

မင့်

(ရက်ကျိန်ဒိတ်)

ညားမချာ

ဘဒ္ဒနပါလိတ်
ဒေဝါ
ဘာတိုက်တိုး
ကွာန်ဂွာဝက်
ရံဌဌာ

ရန်တဲ့

မိက်ခုံကိုလဟိုင် ပွဲရှုဏ်ရတ်ပိကို
မိက်ခုံကိုချု ဂက္ကဗုဒ္ဓဘာသာအော်အော်ကို
မိက်ခုံကိုတိ တွော်ကျော်ရာအောင်မည်ကို

တဲ့

လိက်-သွတ်ပြမည်မိတ္ထထ်

[ကျော်ရှုဏ်ကျော်အစိတ်]

ကျော်နော်ပါလိတ်

ကျာဝက် ဘာတိုက်တိုး။

တက်ဖို့တ်လဲရ်

ပွဲသက္ကရာဇ်သာသနာ ၂၅၃၄ သွဲ

သက္ကရာဇ်သူင် ၁၃၅၂ သွဲ

ဂီတ္ထပုဟ် (၁၀) မံက်ရောင်။

ဓမ္မဒါန။

လိုဟ်ကုပ်-ပါလို။

၁၅၂

ရွှေ့ညွှန်

ပိုင်သမဂ္ဂ ၁၀၁၃၊ ၁၉၇၈ ခုနှစ်

၁၆၆ - ဟရဘဒ္ဒနာ

လွှဲပြန်

၁၅၂။၏

မှတ်လိုက်

ဂလာန်နိဒါန်

- ၁။ ပရှုသိုင်ကို ဗုံးမိစ္စာမိန္ဒိုကမျိုင် ၁၁
- ၂။ ပရှုသူတ်ပြမိတ္ထယ် ၁၂
- ၃။ ပရှုသိုင်ဖျော်အသံကရိတ်မိတ္ထယ် ၁၃
- ၄။ ပရှုသိုင်ကော်နှင့်သူတ်ပြမိတ္ထယ် ၁၀
- ၅။ ပရှုသူတ်ပြသွားအမိဋ္ဌာန် ၁၂
- ၆။ သွက်ခုံသူမြိုက်မြှုပ်ကျိုးပျလျေး ၁၅
- ၇။ ပရှုပေါ်မြိုက်ပရောင်ဗုဒ္ဓဘာသာအင်ဇားအာ ၁၇
- ၈။ ပရှုသိုင်ရော်ရှုက်မိတ္ထယ် ၁၉
- ၉။ ပရှုသိုင်ကို ခုံပြုခုံက်ဗုံးအလီ ၂၅
- ၁၀။ ပရှုသိုင်ပရှုသာသနာ ၂၇
- ၁၁။ ပရှုသားမလောင်ကျိုးနမောတသာ ၂၉
- ၁၂။ ပရှုကုရောင်ကို ကုရောင်မိတ္ထယ် ၆၂
- ၁၃။ ပရှုသူတ်ပြမည်မိတ္ထယ် ၆၇
- ၁၄။ ဒို့ခုံပြုရှုက်ကျိုး ၆၃
- ၁၅။ ခုံပြုရှုက်ကျိုး ၆၅
- ၁၆။ ပရှုနိဂုံး ၆၉

နတေသနပုဂ္ဂန်

နတေသနပုဂ္ဂန်

ဂလာန်နိဒါန

ကက္ခမည်ပို့ရှိ ဖွံ့မရှိငြိုးကက္ခဗျာသာတဲ့ ဖွူဟ်ကျား
စ်သိမ်ရှိ။ လျှင်အျိုးက ပုဂ္ဂဏ်ရတ်ပိကျားစ်သိမ်ရှိ။ ဖွူဟ်
ရှုဏ်ရတ်ပိလောင် ဖွူဟ်ကျွေးကျွေးရှိ။ အတိုင်ဖွူဟ်ရှိ ကလိုဂုံး
ရှုဏ်ဖို့လျှော်လောင် ကလိုဂုံးမာန်ရှိ။ ညံ့ရသွားပြီမည်ကောန်
ညားချင်မောင်ရှိ အေးရိုင်သမ္မာစ်ထောက်ရှိ။ သွတ်မြေမည့်မိတ္ထင်စွဲ
ကောန်ကက္ခမည် ချင်မောက်ဟံသာဝတီလောင် ခွဲခွင့်ယူရှိ။
ကောန်ရှုတ်သော်မည်လောင် ညားကော်ခစ်ရှိ။ သွတ်မြေမည့်မိတ္ထင်
ထိုင်ရှိ နှုန်းချိုက်ပောင်ကိုဖြောင် ပုဂ္ဂိုလ်ရှိပို့သွှေ့၊
သို့လတဲ့ မျှကိုအေးတွေ့တွေ့ရှိပို့ဟု၊ မျှကိုရှုပ်သို့ကျားသွေးလောင်
ဓာတ်ဆဲ ပို့နိုင်စရှုဏ်စရှုဏ်ထောက်ကိုရှိ။ ဟိုတ်နှုန်းပြုကောန်
ရှုတ်ကက္ခမည် ချိုက်ပောင်ကိုဖြောင်ညားသပ္ပါယ်ရှိရှိ ခွပါပ်ဖောက်
ပါပ်လောင်စွဲခြင်လို့နှုန်းကာလေရှိ။

သွတ်မြေမည့်မိတ္ထင်စွဲ ပုံအရာရှုရှုပ်သွှေးဖွူဟ်လျှော်ခြင်
သို့ချိုက်ရှုတ်ပိရှိ နှုန်းသွတ်မြေပဲရှိ တဲ့လျှော်ကဆံ့သွေ့လိုင်အိုတ္ထင်တဲ့
လော်ကျား၊ ပွင့်ရှုတ်ကျား၊ ဗုံးသွားရှုတ်ကျား၊ လှဲခုံကျား၊
ကွယ်သွားရှုံးခွဲ့ကျားအရှုံးကျားတဲ့ရှိ နှုန်းကလောန်အခိုက်ကွား
ပေါ်ကိုလို့နှုန်းရနေတဲ့ ကောတ်ကုသို့လောင်ကျွေးကျွေးရှိ။ ပုံမြေ
ပြုခြင်းမောင် လော်ကျားရှိပို့ဟု နှုန်းကလောန်သွတ်မြေတဲ့

မိတ္ထင် ညားသွေးအံသိုင် အဲသွေးအံသိုင် ထိုင်သားတူမှုပ်ခြင်အိုတ္ထင်
ရာအကြောကလောန်ကိုတ်သို့လောန်ရှိ ကေတ်လုပ်ကလောန်အ^{ဦး}
ခိုက်ကွား ပုံချွေသာသောတော်ဇွဲတဲ့၊ တုံးလပ်ဝါဝတ်အလောင်
ကျားရှိ။ လျှိမ်းမြှင့်ရှိင်ကုသို့ ပတဲ့ဝတ်ပဲကျားရှိ။

ပုံအရာပတဲ့ဝတ်ကျားရှိ ကျားပို့မှုမရှုပ်ပဲသို့မြိမ်မကောက်
ကျားစေတီ(မံက်တ်) မှုဟ်တ်အဒေါ်ချင်ကိုကျွေးစိတ်သွေးလို့
ဟာရှုံးသွားပြောရှိ။ သွတ်ရှုတ်မိတ္ထင်ရှိ အေးတ်ပို့ပို့တ်လောင်
ခို့ဟ်၊ စိုတ်လောင်ခို့ဟ်၊ ပရိုင်လောင်ခို့ဟ်ခြင်တဲ့ ရန်က်ပောင်
လပ်ကျားရှိ ဟွှာကိုယောင်ယာအာရှိ။ ပါ့မြို့၊ အရထား၊ အမိပ္ပါယ်
ရှုဏ်ကျားဒီတ် ရှုဏ်ခိုင်ကြေား ရှုဏ်သိုင်အစိတ်ရှိ နှိုန်လောင်ပါင်
တိုက်တဲ့လော်ကျားပတ်မည် ရှိဟ်ရှိဟ်တဲ့ရှိ။

နှိုန်ရိုင်ကေတ် သီမသုန်ကွားတဲ့ နှုန်သို့အေးအား
အိုတ္ထင်မွဲတဲ့ပေါ်ဝါ လော်ကျားလို့နှုန်ရှိ။ ရှုဏ်ကျားအရဟားလောင်
ပွင့်မြှင့်လို့နှုန်ရှိ။ နှုန်သို့အေးအားလုံးတဲ့ရှိ။ လော်မွဲ
သွေးအံသိုင် ကရှိဟ်ကြေားထိုင်သားကျားကျွေးကျွေးရှိ။ ဟာရှုံးလော်
ကျား၊ ဟာရှုံးထိုင်သားကျားကျွေးထို့တဲ့ ဟာရှုံးရှုပ်ကလောန်ကိုတ်
မိုက်ကိုမွဲမွဲရှိ နှုန်အခိုက်အလိုက် သွတ်ရှုတ်မိတ္ထင်ရှိ။ မို့ဟ်
တိုရှုတ်ကျားဆုံးတဲ့ရှိ ပွဲပွင့်လောင်ရှုဏ်ကျားတဲ့ တုပ်တော်လိုင်ရှိ
(ခွဲလောင်ကျားခြင်)ကိုရှိ။

သူတ်ရတ်မိတ္ထထိနေလဲ၏ ပုံလုပ်ကျော်ဝါယာသီခိုဟ်
အိုတ်ရှု ဂုဏ်ကျော်စ်သင်ကဲ့ရာ။ ဇူးဟ်ဂုဏ်ကျော်စ်သင်ရှု
အပ်ပြောပ်လမျိုးမာန်ရာ၊ သွေးလမျိုးမာန်တဲ့ တုပ်သွေးဟ်ကိုပူရှုအရိုး
ကိုရာ။ ဟိုတ်နှုတ္ထဟ်ကျော်တဲ့သွေး၏ လျှပ်သို့က်လောန်ရှုရှု
“ ကျောန်စလော်တိန်၊ ပိုန်ဟာန်စလော်လဲ၊ ယဲဘဲလော်ဟွှာ
လုက်၊ အာယုက်စလော်ရှိင်၊ လိုင်ရှုဟ်စလော်ခုံတသို့က်၊ ဒခိုက်
ပွဲမှုးစလော်ပဲ့၊ အန္တရာယ်စလော်ဟွှာမွဲ၊ ရှိဟ်တဲ့ကျော်ညီမဲက်၊
ဖော်သတ်ဒမြို့ဟ်စလော် ဟွှာကိုင်ပြုဟ်စာ၊ မေတ္တာသံ့စလော်ပောင်
ထာတ်၊ လွှားညာတ်စလော်ခိုဟ်၊ ခိုဟ်သို့ဟ်အလုံသို့နှာန်၊ ညား
ဆာန်စလော်ရှိင်၊ ပရိုင်ဒယ်စလော်ဗျာပ်တဲ့၊ ညားထိုင်သားစလော်
အလုံမွဲချင်၊ ပုံကု၍ဖို့စလော်ဟွှာယုတ်ဆက်၊ ဟွှာဒေးဖောက်ဒုဟ်တော်
ဒုဟ်ကဲ့” ရောင်။

သွတ်ရတ်မိတ္ထထင်ရှု ဟိုတ်နဲ့ပျဟ်ကျား ခုံသွာအာရီ
ပျောင်စိတ်ကိုဂုဏ်ကျား စိန်စိန်ရှုန်ရှုန်ရှု ခုံဒုင်စသိုင်ဂုဏ်စို့
လျှဟ် အတိုင်လျှူးတော်တဲ့ ကာလပြိုင်ဘဝကလို့တဲ့သိုက်သွေး
မာန်ကိုရ။ ပါနှုတဲ့သိုက်လောကီ၊ တဲ့သိုက်လောကုတ္တုမာကို
နိုဗ္ဗာန်လောင် ဗိုဗိုက်မာန်ပွဲနှုန်ရှု တုံးကျားနဲ့ခြောင်ရှု။ ဒေးဟွှေပြိုန်စ
ဂုဏ်စရာသွတ်ရတ်မည် မိတ္ထထင်ရွှေ တွောင်လောင်တွောင်လောန်၊
အံသာဝ်လောင် အံသာဝ်လောန်ရှု။ သဘေးရှုပ်ကျား(စူးရှုပ်ကျား)
မူးကျားတဲ့၊ ကျားချိတ်၊ ကျားဆုဂ္ဂမိုင် မြိုင်ရွှေတွေးလျှေးပူလျှေးမာန်

တုဟင်နှစ်တေသနအမိုက် သွတ်ဝတ်မိတ္ထည် (ကျော်မြဟ်
ထွေးလျေးပါလျေး) ညံ့ရကျော်ကမျှော်ကို၊ ဒေါ်ဟင်သွံဖို့နှစ်စရာ၏
စနေ့မိတ္ထည် နိက်ကပ်တူရ။

ပရှုဒ်သူတ်ဖြစ် တူင်လအာ ဗိုဝင္ထဲလော်ဟံ့သော်၊
သုတေသနတိပါတ်လော်ဟံ့သော်၊ ချူးဖွှုပ်ပွဲဆင် ရုံမိပ်လော်ဟံ့
သော်ရ။ မွှေ့စွဲတုန်- ကျင့်နှုတ်ရာဇာဝင်မည်တဲ့ ခိုင်ခိုင်
ကျိုက်ကျိုက်တဲ့ ဂက္ဗမည်ပုဒ္ဓဘာသာပိုဒ်တိခိုဟ်ကိုရ။ တိတဲ့
ဒေါ်များကျိုးမြှုပ်မြှုပ်နှုန်းကိုထောက်ရ။ ကျွတ်ပုဒ္ဓဘာသာ
ကိုကျွတ်မိစွာဒီဋီး ပြိုင်ပကာန်ကျင့် မွဲအခိုင်တော် ဉားလှုနဲ့၊
ဉားလှုကျွေးသွားပြာကတ်ခမဲ်ကိုထွေးကိုတဲ့ ယပ်ရကလောင်ပိုက်တဲ့
ရဲ့ရိုဟ်မူး ဒေါ်များသွားရ။

ပရှဒန်သတ်ဖြစ် ကျောန်ဗုဒ္ဓဘာတ် ညံ့င်ရ(၀၇၁)
လေဝချားခြံ့ခြင်ကိုရ။ ဆက်ရာအဝင်မည်တဲ့ ကျွဲ့ဗုဒ္ဓ
အာတု ဒေါ်ချားထွေးအတိုင်မူလလိုက်ကွဲပ်တော်း နှုတာလျှိုင်ညားချား
လိုက်ရွှေ့ရ။ ဒုံးချားလပ်ဖွဲ့ခမ္မာန်(ခုန်)ရှိ ဒေါ်ချားကြေးမြှို့တ်ကို၊ ဒုံး
ထောက်ကိုနှုန်းရှုံးရှုံးရှုံး ဒေါ်ချားဗုဒ္ဓပေါင်စုတ်ကို၊ ဒုံးတွေ့င်လအာကျာကို
ကြဟ္မားညီရှိ ဒေါ်သွေ့ဟန်ပညောက်တဲ့ ညံ့င်ရွှေ့ဗွဲ့ကိုခေတ်ဗုဒ္ဓဘာ
သာကကုမည်ရှိ ဒေါ်ချားစီမံခုန် ဒေါ်ဖန်အာရာင်။

ကျော်ဇူးပါလိတ
ကွာဝက် ဘာတိက်တိ
တွေ့ရေးချင်မည်။

လိုက်-သွတ်ပြမည်မိတ္ထစ်

[କେବୁର୍ଯ୍ୟକ୍ଷର୍ମାତିତ]

ଫେରାତିବୁ କାଳିଟେ ଆଶାରେ ବାହୁଦାସ୍ତ୍ରିବୁ॥

ပုဂ္ဂိုလ်ဘေး(ဟံသာဝတီ)ရှိ ဖွဲ့လျောင်တွော်ဒေတာဝါ
ဥက္ကရာဇ်သို့မည် ပက်ရင်ချင်ကြိုင် သွာတံနသမလရာအနှစ်
ကိုစိုပ် ပုလ္လာရိကရာဇ် သို့င်စုတြာဒေတာဝါ ပြာကတ်ဒုံးင်ညံးရှိ
သို့င်ချင်မှုး ရူးတိန္တော်တော်ကိုရှု။ သို့င်မည်စုတြာဒေတာဝါတံရှိ
နှုံးကာကုပ်, ဒကာဘာ, ဒကာဘုတ်, ဒကာသီ, ဒကာအြင်,
ဒကာပိဋ္ဌကတ်ပို, ဒကာခိုသင် ယိုက်ဒိုက်ထံက်ပင်သာသနာဖို့
ကိုလအိတ်လမျိုတဲ့ လဟိုင်လဟဲဒုံးင် ရှုံးင်လပါကုသုံး ကိုအိန်
သူးပြပ်ဖအိတ်ရှု။ သွာန္တော်ကိုစိုပ်သို့င်စုပြကာတဲ့ အပ်စုပ်မင်မွဲ
ကောန်ချင်ကောန်ကွာန် ဆာန်ချာသွေ့စိုပ်ကျွင် လျှော်မြှင်သို့က်
ရတ်ပိုကွေ့ကွေ့ မွှေ့ဟ်ကွေ့တ်မှုခွဲသာသာလောန်ဗုံးစုံစုံသန်ရှု။

သိုင်မည်တံ့ရှု နှုန်းသိုင်လဟိုင်ကိုစမွေတဲ့မူးကြုံဖွေတဲ့
ကျေတ်ပုဒ္ဓဘာသာ ခိုင်ခိုင်ကျိုက်ကျိုက် ကျေတ်မိစ္စာဒို့ ဂရိုက်
ကသီပျော်မာနရှု။ ဟိုတ်နှုန်းကျိုက်ပေါင်ကုံစ်သိုင်စုံ၊ ပြပ်ညားသပ္ပါယ်
ထပ်သိုံရှု။ တို့ရေးသုတေသနမည်ပဒေါဟာသာဝတီလောင် ဇွဲ့မောင်
တတက်ခွဲ့နကိုပရောင်ပိုန်ပြပ်၊ ပရောင်ပညာ၊ ပရောင်သုတေသန၊
ပရောင်ပြာန်၊ ပရောင်အုပ်စုံတွေ့သွားပိုကုံသုတေသနမှုး ဂုံးတိဇ္ဈားတော်ကို

ရှေးလပ်ပရောင်သာသနာလောင် ဂိုလ်ဟိုရာင်ဆဲခံ့ခံ့ ညီင်ရုရွား
သိုင်တဲ့အဲ ပါကျော်ကျော်မိစ္စာဒီနှီး ယုတ်ယုတ်ပပ်ပပ် ဟွှာကို
ကြပ်ည့်ချင်ကွာန်တဲ့ ဗြဟ်ကျော်ပုံခွဲသာသာ အာရုံး
ကျော်အထောက်ရဲ။ အခိုက်ကွာပဆောင် စူးဆုံးမျှခွဲသာသာ
ရှုစွဲလပ်ကဆံ့လျှော့ခိုက်တဲ့ မင်မွဲ(ဝါဒကျော်) ဟွှာကိုပြုဒက်
ပြုးဆဲအာရဲ။

သိုင်မည်နှုတ်ဒောင်တဲ့ နှုန်းသိုင်မည်မျှောက်တွေ့ခွဲအာန်
ဘုရားသို့ ကြိုးမန္တ်လောန်သန်၊ ပတ်န်လပ်အပေါက်
ကြိုယာသာသနာ ခုံဒကာကျော်(မောက်တဲ့-မှုဟ်တဲ့) ဒကာကျော်
နှီးမှီးသတိကို နှီးရှိကိုကိုတာသိုက်လောက် လောကုတ္တုမင်ပို
နှီးမှီးဖော်တဲ့ရဲ။ သိုင်မည်ပြုပြီ တဲ့သွေ့သွေ့လျှင်သိုက်ကို
သာသနာတဲ့ ပြုဟန်လုပ်အသွေ့ပွဲတဲ့ ဖွဲ့ကြိုးသိုင်မည်မရန်ကိုကို
နှုထပ်ဒောင် “တိသုရာဇာ” ဂေးယူ။ ပသိုင်ပကင်ရင်
ချင်ဟံသာဝတီ ဆက်အာပုံနဲ့ရဲ။

သိုင်မည်စွဲ ဖွဲ့ကိုပ်ကွာနှုန်းသိုင် ပုံခွဲသာသာညံ့ရုံးသိုင်မည်
ကိုပ်ကွာတော်ကိုတဲ့ ယိုက်ခိုက်ထံက်ပင်သာသနာနိုင်လို့တဲ့ရဲ။
ဆက်ရှု ဖွဲ့ကြိုးဟိုတဲ့ နှုတ်တဲ့ မိစ္စာဒီနှီး ဗုံးမှုးသာသနာဂမျိုင်
ကျင်ပလို့ထော် ကျော်ပုံခွဲသာသာရှုရဲ။ သိုင်တိသုလောင်
ကျော်ဂတ်အာရဲ။ ပုံခွဲစွဲ သွေ့သွေ့လျှင်သိုင်မည် နှုထပ်

ဒောင်ရှု ချုပ်တိတ်ဖွဲ့ခမှာန် ခိုဟ်ဖြောနိတဲ့ အတိုင်သွေးကံ
ရောင်။

၁။ သမလရာဇာ၊ ရွှေကျော်သွေ့သွေ့အော်မိခိုထင်။

၂။ ဝိမလရာဇာ၊ မွှေ့ဖဲ့မိခံပိထင် ခုံရွှေကျော်။

၃။ အသုံးကုမ္ပာရာဇာ။ ၄။ အရို့နှုမရာဇာ။

၅။ မဟိုးသရာဇာ။ ၆။ နာဂို့နှုရာဇာ။

၇။ မိဂါဒိပ္ပရာဇာ။(ကျော်) ၈။ ဂဇ္ဈိယရာဇာ။

၉။ ကရပိကရရာဇာ။ ၁၀။ ပဋိလရာဇာ။

၁၁။ အထွေးသာရာရာဇာ။ ၁၂။ ဓနရာဇာ။

၁၃။ မိဂို့ဒိပ္ပရာဇာ။(ကြိုး) ၁၄။ ခဂ္ဂသောမန္တရာဇာ။

၁၅။ ဥပ္ပလရာဇာ။ ၁၆။ ပုံဏှုရိကရရာဇာ။

၁၇။ တိသုရာဇာ၊ ရွှေကျော်သွေ့သွေ့အော်။

* [သွေ့သွေ့သိုင်အသုံးတဲ့ စိုက်စိုပ် သိုင်ပုံဏှုရိကသိုင်မည်
နှုပန်ဒောင်ရှု ယွှေ့ရွှော်ပွဲပြုကတ်ဖွဲ့ရဲ။]

* * * *

ပရှေသိုင်ကိုမှုံးမိစ္စာဒီနှီးကြိုး

ပုံလက်ထက်သိုင် (တိသု) ပသိုင်ပကင်ရင်ချင်မည်
ချင်းမော်တော်သာဝတီရှု ဖွဲ့ကိုပ်ကွာနှုန်းသိုင်ဖွဲ့ဟန်ကျော်ပုံခွဲသာ

သာတဲ့ လျှင်ခြင်သို့က်သာသန၊ ဖြေဟိုဖြေဟိုနက်နက်ကိုရှု
လျေးအရံင်အင်သူသာသန၊ လျေးအလောင် ဂိုလ်ဟိုရှင်ဆဲခြင်ကျွေးကျွေး
ရ။ မွဲကြီး အွာတီဗုံးမိစ္စာဒီဋီး နှုန်းအင်ဝရ်ဗုံးတော်ရှု နှုန်း
ကလောန် ကျင်ကျောန်ကောင်ကာ ဂယ့်င်လမျိုးပဲချင်မည်
ချင်ဗောက်ဟံသာဝတီတဲ့ရှု။ ဗုံးတဲ့ရှု လှိုရံင်စောဒ်ပောရာ
ကာတဲ့ချို့ကိုယာတာ တော်ခိုးဟိုနှုန်းတော်ခိုးကျောန်ကူးမည်ပါရှု။
အကြာအကြာရှု တွေ့ထွေးကိုကျွောတ် မိစ္စာဒီဋီးပဲနှုန်းရှု၊ မို့ဟ်သာက်
သာသာတဲ့ရှု ဣ်ခြို့သွေးဟ်ပွာအိုတ်ရှု။

မွဲကြီး မိက်ခြံခစာသို့င်းတဲ့ ဗုံးတီမိစ္စာဒီဋီးတဲ့ရှု ပြောပါပဲပါ
ဝင်နှုန်းသို့င်းရှု။ ဂက္ဌမိစ္စာဒီဋီးတဲ့ရှု ပရှုဒ်ဗျာမကျင်ချင်မည်
လျှောင်ပတီသို့င်းတဲ့ ကိုအခေါင်းမဲ့မလေ့သွားရှု။ ယောလျှောင်း
ကိစ္စာကျောကုံးချက်ကောင်ကိုသို့င် ခြံအခေါင်လျှောင်ဝင်နှုန်းသို့င်းတဲ့
ကသပ် ဗုံးအယုတ်တဲ့ ချို့က်ပောင်ကျင်းရှု။ ဗုံးတီမိစ္စာဒီဋီးတဲ့ရှု
ပျောပါစိတ်သို့င် ကိုပြောပါစိတ်ကျွေး ကျွောတ်ပုဒ္ဓဘာသာရှု။
ဟိုရိုင် ဒေါ်ကတော် ဒေါ်ကတော် ဒေါ်ကတော် ဒေါ်ကတော် ဒေါ်ကတော် ဒေါ်ကတော်
လျှောင်းထော် ကျွောတ်ပုဒ္ဓဘာသာရှု။ သွာက်ခြံပြောပါ
ဗုံးမိစ္စာဒီဋီးတဲ့ရှု။

ယောဆိုင်မှက်ပဲဝင်နှုန်းကျော်ရောင်းလို့ရှု ဂက္ဌတီဗုံးမိစ္စာ
ဒီဋီးကိုမြှင့် သွာက်ခြံပလိုပလ်ကျွေး ကျွောတ်ပုဒ္ဓဘာသာ၊ သွာက်ခြံ
ပလိုကျွေးသာသန၊ နှောန်ထွေးကျွောတ်ဝါဒ ဗုံးတဲ့ရှု။ (မို့

နှောန်ထွေးရှု- ယွဲမရာမ် ကျွောတ်ပိုဗုံးရှု နှုကျွောတ်ပြအိုတ်ရှု။
မို့ဟ်ချို့တ်အာတဲ့နှုံးမို့ဟ်ပုန်၊ ဟွှာသွင်သို့ရှု နှုသို့င်ပြုနော်ရှု။
ကျွောတ်ဝါဒပို့ရှု အပါပန်ဟွှာမဲ့၊ သွင်ဟွှာမဲ့၊ ကံ-ပို့ကံ-ဟွှာမဲ့၊ ခို့ဟ်
ပရေးဟွှာမဲ့၊ ကျောန်ဒ်အာတဲ့ အနီဒစ်ကိုကျွောတ်ဗုံးမူးနှောတ်
ဂါထာမူးမူးပို့ဝိုင်ကျွေးအိုတ်ရှု။ မံင်မိုင်မိုင်၊ စမိုင်မိုင်လွှု့ခိုင်ညီ။
ကျွောတ်ဝါဒပို့ချုံ့အိုတ်ရှု။ ကျွောတ်ဝါဒမရာမ်တဲ့ ဟွှာချုံ့ရအွာ။)
နှောန်ထွေးဗြောတ်ဗြောတ် မိက်ကိုကျွောတ်သို့င်ကဲတဲ့အာတဲ့ဟိုဗုံး
စုတ်ကျောန်ဗု့ချု့ကျွောတ် သွာက်သို့င်ခြံဗြောတ်ရှု။

သို့-တိသာလောင် အတိုင်ဒုင်လောင်ပါင်ရှု ဟွှာချုံ့ဆုတ်က
လောင်တဲ့ ဗုံးတဲ့ ထပ်ဆက်ကလာန်ကဲတွေ့နှုန်းရှု။ (ယွဲမရာမ်-
မရာမ်ခြံဗု့သို့င်လျှော်စွဲ အသိုင်ပို့ည်ကုသို့ဟွှာသွင် နှုကျွောတ်
ကျွောတ်ရှု။ မရာမ်ရှေ့သွေ့ချု့ခြင် ဆုဒ်ကုတ်ပုတ်လောင်ညံးရရှိမော်
တဲ့ရှု နှုလောင်နော်အိုတ်ရှု။ ရှုပ်တဲ့ကဲ့ မူသာရှုတ်စို့ဟွှာမဲ့ရှု။
မရာမ်ခြံဗု့ပို့င်လောင် နှုန်ထုတ်၊ ပြာသာခိုင်ထုတ်၊ ခြံဗု့ခဲလောင်ကို့င်ဗြှင်း
လောင်ရှုပ်ဆုဒ်ကုတ် ရှုပ်တဲ့တဲ့သွာက်ဟွှာသွင်ရှု။ ရှုပ်ဂိုတ်တဲ့ရှု
ထော်ဆုံးဖို့ဆုံးမာန်ဟောင်၊ မရာမ်အာယုက်ရှိင် ခြံဗု့လောင်ကိုပို့
သမ္မတို့လောက်ပောင်ပောင်ရှု။ ဖအိုတ်လောင်ပြပ်ရတ်သွန်ထုတ်
ပဲခြင်းမှာ မူးပဲခြင်းမှာ မူးပဲခြင်းမှာ မူးပဲခြင်းမှာ မူးပဲခြင်းမှာ မူးပဲခြင်းမှာ
ကျောဆုံး၊ ကျော်ဗရိုတ်တဲ့ရှု နှုဆေအယာ်မာတ်လျှင်ထော်ပြုမရာမ်။
ပြုတဲ့ရှုမူးဖျော်သွာက်သာန်၊ သွာမူးပြုလူဗြိုင်းပြုတဲ့ရှု။ ကိုပို့ဗုံး

လေဝြိအိတ်ကျွာတ်ရမရှစ်။ ကျွတ်ဗုဒ္ဓဘာသာဟု လွှဲခြင်တဲ့
သိုံး။)လျှောင်ပါ့ဗုဒ္ဓနှင့်ဖို့က်ဖို့က် ဟိုလပိုက်စတ်ကျွတ်ဗုဒ္ဓ
ဘာသာ ထပ်ကိုထပ်ရ။

သိုင်တိသုလော် အတိုင်ဆူတ်သွာတ်ကျော် သံငြိမ်နှစ်တိ
ဟံသက်လကိုတ် ဒုဟ်ဒဏ်တဲ့ (ကျော်ဆန္ဒဲ အဲထော်ကျော်ဖုန်တ်
ရုပုံးတဲ့-) ဒုင်ကံပံက်ပါင်မွှေတီပုန်ရ။ ယောက်ယောင် ရပ်ခံကျော်
ပဋိမာရပ် ပူးသိုက်ဘုံတ်ကျဟ် ထော်ဖျော်ဖုန်တ်ရ။ ရပ်ကျော်ဆုံး
ဒက္ခတ်လျှော်လှို့ရှိ သိုင်ကိုထော်ကျော်ပူးဆုံးဆုံးကျား အင်လှာစီကြောင်၊
လျှော်လှို့ရှိကိုထော်ဖျော် ပူးခြောပ်အုံတ်ရ။ လျှော်လျှော်ကိုဖီထော်ဆုံး
အုံတ်ရ။ ကသပုံးတီမိစ္စာဒီနိုက်မြိုင် ချိုက်လင်အာ ဂတဗုက်
သိုင်ရ။ ဗုံးတဲ့လော် အာတ်အခေါင်သိုင်တဲ့ ကလင်တိတ်
အာနှစ်နှစ်အုံတ်ရ။ မွူးကိုကျော်ထွေးဟ်ဆုံး၊ ကျော်ပဋိမာရပ်သွေးရှုံးဆုံး
ရှုံးပူးအုံတ်ပူးနှစ်ရှိ ဗုံးတီမိစ္စာဒီနိုက်မြိုင် ကိုထော်ကျော်ဖုန်တ်တဲ့
သိုင်တိသု ဒေးထော်ကျော်ကျော်ရ။ သိုင်မည်ခဲ့ ဟိုတ်နှုတ္တာဟ်
လာန်ပူးရှိမိစ္စာဒီနို နိုသဲဒေးကိုတီဗုံးအယုတ်ရှိရ ကျွတ်ဗုဒ္ဓဘာ
သာဒေးလဟုတ်နော်အာ ထော်ကျော်ကျွတ်ဗုဒ္ဓဘာသာသာတဲ့ ဒုံအာ
သိုင်ကျွတ်မိစ္စာဒီနိုတဲ့အောင်။

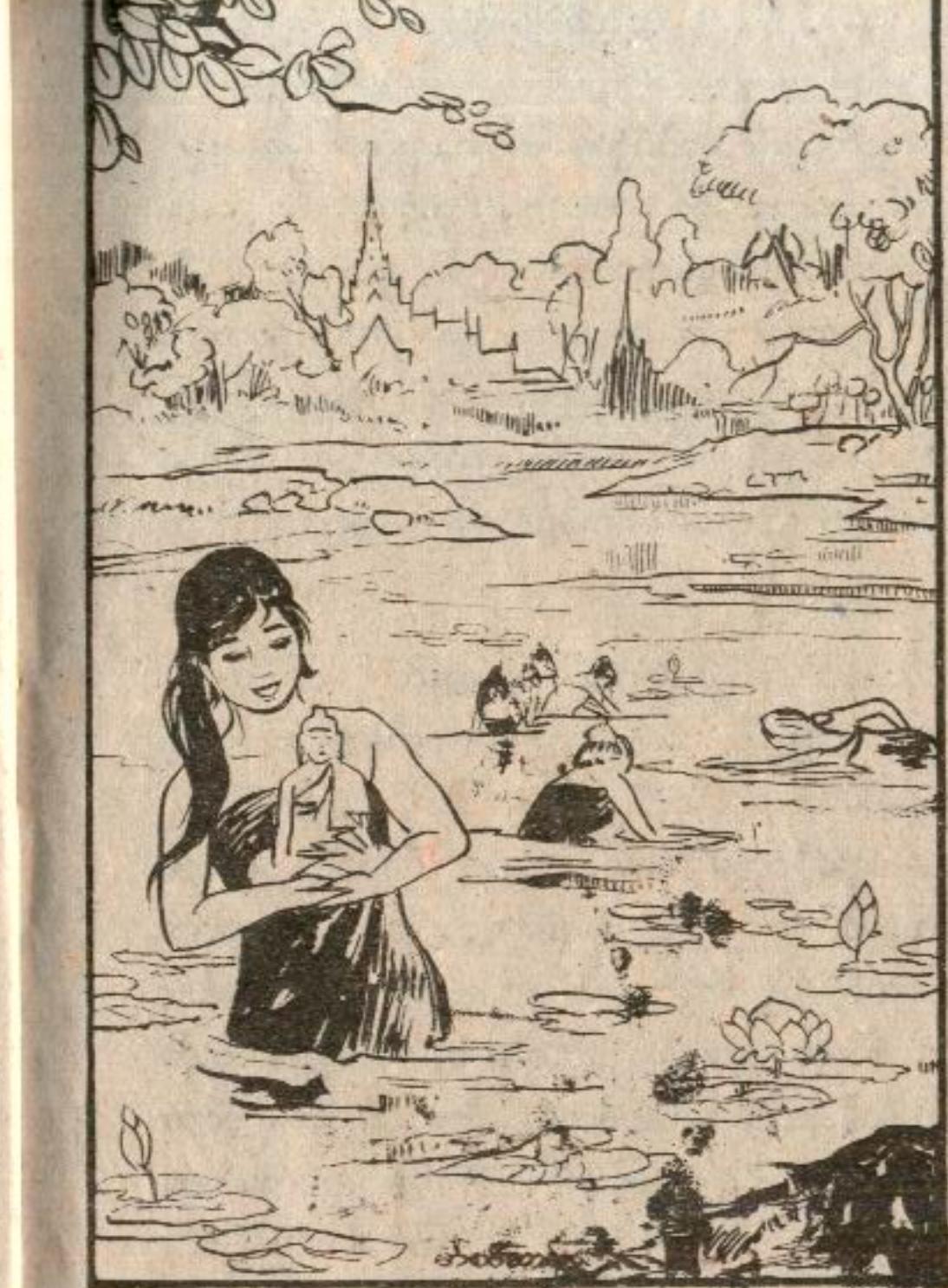
କୁର୍ରିଲବ୍ରାତୀଙ୍କୁଠିଲେଖ ଗୋଟିଏବୁଦ୍ଧିକୁ
ଶିଖିବାରେ କାହାରେ ବ୍ୟାପିନ୍ତି ଅଛି କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ပုံအရာထောက်၏ နက်အတောသိုင်ရှု ညားလျှို့ထောက်လုပ်
ခုခြောက်ဖွဲ့မားရေး၊ ညားလျှို့ထောက်ပွဲဆုံးကုသာအင်လှာ ဖွဲ့မား
ရေး၊ ညားလျှို့မျှက်လုပ်ပွဲခွဲဖွဲ့မားရေး သွက်ခွံဗုံးခုဟ်ဒဏ်သိုင်ရာ၊
(ထောက်ပွဲကျော်ပွဲသာသာတဲ့ ထောက်ကျော်ဟုလုပ်၊ ဖေက်
အသံသိုင်တဲ့ ထောက်ရဲ့၊ ခုဟ်ထောက်ကျော်ဟုမြဲ) ဂက္ကမည်
ပွဲသာသာဖွဲ့မရှိင်ရှု နရီအဲယားဆုံးရမတ်လင်စွဲ့ဝင် ကျော်
မှုက်ကျော်ဖွဲ့ ပင်တဲ့မိမိမိမိတဲ့ ဒေါ်ကျော်ဒေါ်ဒေါ်ဒေါ်ဒေါ်
အိတ်ရာ။ ညားလျှို့ကွဲတ်မရှိသော်ရှု ပုဇွဲသွေ့သွေ့လောင်စွဲ့ကိုရာ။ ဟိုတ်
နှုအသံသိုင် ဒေါ်ထောက်ကျော်ရှု ရှိက်သွေ့စံင်တူလောင်

ଜ୍ଞାନୀ । ମିଳିବୁର୍ବନ୍ଦିଲୁହି ପୁଣିକତଃକ୍ରିୟିନ୍ଦିଲାର ଶୁର୍ବଗ୍ନିନ୍ଦିଅଲ୍ପଚାନ୍ଦ
ପଣେଇପ୍ରାଯାଲ୍ଫିଆକ୍ଷନ୍ଦିଗ୍ନେତ ଧ୍ୱନିହାହିଅନ୍ତିର୍ଦ୍ଦର୍ଶନ ॥

(j) ପର୍ଯ୍ୟାନୀ ପ୍ରମିତ୍ୟ

ပုံအခိုင်ရှု ပိုတ်ကွတ်ထော်ကျော် ဖြေထော်ကျော်ရှု သွတ်စုတ်
မိတ္တထ် ဟုံပါရောင်နှစ်စိတ်ရ။ သွတ်မြှုံး စပ်ကိုကျော်စပ်ကို
ကျော်မှုဒ္ဓဘာသာ စပ်သွေ့ပြုလွှာဟုရှု စိန်ဝါနီမြှုံးဟု နက်ခွင့်တဲ့

၁။ ဒိသ္ထုပြတ်ဟု ဦးဘင်ထိုင်ခေါ်
ပုံဦးဘင်ကွာတဲ့ဟံုင်နှစ်အားလုံးများ (၁၀)

(သူးလမျိုက်ခံသူး၊ ထော်ကျော်ရှုဟွှာခံသော်)ရ။ တိညာတ် ကေတ်ဟိုတ်သုတေသနတဲ့ (ကွတ်ထော်ကျော်ရှုမိတ္ထဝင်ဟွှာပါ)ခံခိုင် ဟို၊ ခံခိုင်သူ့တ်သွာတ်ရ။ ယောကျော်မိစ္စာဒီဇိုင် ဓလိခါက်ရွှေ ကျော်ပုံခွဲသာသာ၊ ကျော်တိပုံးမှုးသာသနာလုပ်ရွှေချင်ပေါ် ရှိအွားတွေမည်နောက်လောင် နှုန်းတွေနှင့်ရှုရွှေ။ အွားသွာပတ်မည်၊ အွား စိုင်မည်လောင်နှင့်ရှုရွှေ။ မိန့်ရှုနှင့်ခိုင်ကိုလောင် ဟွှာခံခိုင်တွေစိုင်ကိုသွိုင်၊ ဟွှာခံခိုင်ကိုအွေးတွေ့အွေးနှင့်ကုသွိုင်၊ ဟွှာခံခိုင်ပတ်ကျော်သွိုင်ရှု ဟိုတ် နှုန်းရောင်ထောင်။

ဟိုတ်ရှု- ဟိုတ်နှုန်းရောင်အသံအာဏာသွိုင်လောင်နှင့်၊ ဟိုတ် နှုန်းဟိုသွားလမျိုးအကွက်ကျော် လတ်ပါးတိတ်ဖွဲ့ကြော်နှုန်းလောင်နှင့်ရွှေတဲ့ လပါးခြီးသင်တဲ့ မင်စိုးခြုံင်မှုဟိုတွေပါရမိဖအိုတ်ရ။ လပါးခရှုတဲ့ လောင်မင်ခြုံင်မှုဟိုခံခိုင်တ်နေဟိုကိုကျော် မိစ္စာဒီဇိုင်ရောင်-သူး ထောင်လျှော့အဲ အဲထောင်လျှော့သူးတဲ့ လျှော်ခိုတ်ရ။ အတိုင်လျှော်ရှု ပြဟ်ကိုလဲခဲ့ ရွှေ့ဂုဏ်ဆိုဖွဲ့စွဲတ်ရ။ ဒေါ်ပယာခွဲဝါ သွာ်ဖြမ်တ္ထဝင် ကိုသွာ်ဖြေလျှော်ခေါ်မြိုင် အာဟုံ့ခုံ့ပုံးကွာမွဲတဲ့ လုက်စက်ဒေါ် ကျော်ပဋိမာရ်ပုံး သွိုင်မကိုထော်လောင်တံ့ရှုရ။ သွာ်ဖြမ်တ္ထဝင် ဖောက်ရော်ဒေါ်သွာ်လကိုတ်စိုးတ်ဖွဲ့မလော်နဲ့တဲ့ သို့ကော်သိုံးရောက် ဟံငါးမြိုင်ရှုပ်ကျော်တံ့ရှုရ။

သွတ်ပြမိတ္ထဝင် ဉာဏ်ဒေးကျော်ပဋိမာရ်ဟံုံနှုန်းနှုန်း
တုနိတ်ဟွဲမိပ်လူးလူးရ။ ဒုအစ်အတူဖြော်လောင်ဒုရ။ ယောဇ်
ဟုံ့ခုံ့ကျား လုက်ထိခိုင်ဒေးကျော်ဆုံးကုတ်ပုတ်ဗုဒ္ဓလုပ်ရုပ်စားကျော်၊
ကျော်ပဋိမာရ်သိုံးကိုလော်ဖျော်ရှုတဲ့ မိတ္ထထိနိတ်လို
လိုသိုင်သာ့မူလောန်ရ။ လိုဟ်ကျော်မူမိကျော်ဟွဲတိရ။ သွတ်ပြ
မိတ္ထဝင်ကိုအောင်မြင် ဂိုဏ်နှုန်းကျော်ခုံ့တုပင်တဲ့လုပ်လုပ်
ထပ်ကိုထပ်ရ။ ဟိုတ်နှုဟွဲတိဒုဒုကျော်မူရှုရ စုံဟုံ့ဒေးသုံ့ကျား
လောင်အောန်နိတ်ကျော်ကျော်ရ။ လုက်ထိခိုင်ဒေးကျော် ပုံကျာ်ခုံ့တဲ့
ဟွဲကိုရှုတဲ့မူရ။ ကျော်ပဋိမာရ်ဟံုံနှုန်းနှုန်းနှုန်း နိမန်ကြ
မျှအော်သိုံးကျော်ကျော်တဲ့ ကျော်သွော်သွော်ရှုရ၊ ကျော်သွော်အိုတ်ရ။
သွတ်ပြမိတ္ထဝင်ရှု ပအပ်လုပ်လမျိုးကိုကျော်တဲ့ ဟွဲဖေက်ခုံးဟ်
ဒဏ်သိုင်ရ။ သွတ်ပြဿံ့မိတ္ထဝင်လျှော်လျှော်တဲ့ ဟွဲဖေက်ခုံးဟ်ဒဏ်
သိုင်လောင်စွဲး၊ ဖေက်လောင်စွဲးကိုရ။ ဉားတုံးဟ်သွောင်ရှုဖေက်ခုံးဟ်
ဒဏ်သိုင်ကို ရဲလွှာဟ်ကျော်တီးဗုံး မူးသာစေနာကို ဟွဲကိုစွဲ
ကျော်ပုံးသိုံးကိုရ။ ဉာဏ်ကျော်ဟံုံနှုန်းလုပ်ရုပ်သိုင်သာ့ကျော်
ရ။ဆင်ရှု ကသပ်အိုတ်ခွဲး အလုံးချင်မြဲရောင်။

* [လဟိုပုံရာအဝင်မည် ကုပ်စီကော်ရှု သုတ္ထရောင်။
ကာလရှုသွတ်ပြခွဲ မုန်ကောန်စန်းသော်လူးတဲ့ ဘာဒုံးယူ
ဉာဏ်ကျော်ပဋိမာရ် မွှေ့ငြာန်ဟွဲအားရှုတဲ့ ဟွဲမိပ်နိတ်ပုံး၊
ဂိုဏ်ရှုနှုန်းကျော်၊ သုတ္ထသွတ်ပြဂါး။ “ ယွဲတိပိုည်တဲ့ မုန်စားကျော်

ဂမျိုင်ပသ်တိပိုည်တဲ့မဒေးခွဲးရော်၊ သွော်တိပိုည်တဲ့အကို
လမျိုးအဲလောင် အဲသွော်တိပိုည်တဲ့ရှု။ ” ကောတ်ဖျော်ကျားလစ
စွဲ့သိုံးတဲ့ ကြော်ကြော်ဖွံ့ဗုံးလိုပ်ခုံးနှုန်းမြှေမောင် ပုံးဟ်ဖျော်စုံတဲ့ပွဲကျော်
ကျော်ပဋိမာရ်တဲ့ရှု။ အတိုင်လဟို ရာအဝင်မည်ရွှေ့ ခုံးသန်၊
သွတ်ပြမိတ္ထဝင် နိမန်ကြော်အောင် ပဋိမာရ်နှုန်းကျားအဲဟွဲ
ခုံးတဲ့ စွဲပတန်လုပ်ပွဲသိုံးကျော်အကျော် စွဲမဒေးရှုးသွော်သွော်ရှုရှု
ပြုမြေမောင်လော်မံ့ငြို့ရောင်။]

(၃) ပရှောင်ဖျော်အသံ ဂုဏ်မိတ္ထဝင်

သွတ်ပြမည် ကောန်ဉားစန်းသော် မုန်ကွားကျော်မူးကို
ကျော်မူးသာ့သာ့ဟိုန်းပတ်ခိုင်ကို့က် လျှော်သိုံးကိုရတ်ပိုကျော်
စိုင်သိုင်ရှု သွော်သွော်ရှုရှုံးငြို့ ကျော်ပဋိမာရ်ပွဲသိုံးကျော်တဲ့ လုံး
တီးဗုံးမိန္ဒာဒီးဒီးတဲ့ ဉာဏ်ဒေးအာရှု။ ဟိုဗုံးစို့အားသွတ်ပြုလောင်
သွတ်ပြဟွဲတီးဗုံးတဲ့ ဟိုဗျို့ကိုရှုံးသွတ်ပြခွဲမလောန်ရှု။ တီးဗုံး
မိန္ဒာဒီးဒီးတဲ့ ဟိုဗုံးသာ့တဲ့ပုံးရှုရှုံး။ (ဟဲသွတ်ပြ-ဖျော်သွော်ခွဲး
ရှုပ်ဆုံးကုတ်တဲ့ရှု ဒီးတီးဟ်ဒီးအောင် သိုင်တိသုံး မြှော်လမျိုးအိုတ်ကောင်ဂါး။) သွတ်ပြမိုင်တဲ့ ကလောင်
ဟိုကိုပုံးအယုတ်တဲ့ သုတ္ထတဲ့ရှု။ (ဟဲဗုံးတီးမိန္ဒာဒီး-အဲသွော်
လမျိုးကိုကျော်တဲ့ရှု မိုက်ခွဲအားလုံးတီးဟ်လဲ၊ အဲပုံးရှုံးသွော်ကျော်ရှု

အဟံဒေါ်၊) ဂူးသ်ရှုတဲ့ ဗုံးတီမိစ္စာဒီနို့ကမျိုင် အာလျှော်စွဲ
သို့င်တိသု သ်ရှုံးရောင်။

(ယွဲမရာမ် - သွေ်ပြီမဲ့ သွေ့ရှုံးသ်ရှုံးပူ့လျှော်ချုံးရှုံး
ဆုဒ်ကုတ် ပုတ်ပတ္တုပုံလ်ရှုံးကျော်ရှုံး၊ ရှုံးကျော်ဆုဒ်ကုတ်တံ့ရှုံး
နှုန်းအသုံးမရာမ်ကုတ်ထော်ကျော် ပွဲဆုံးဟန်ပန်ရှုံး၊ သွေ်ပြီဟံ့ဌံး
ရှုံးရှုံးနှင့် နှုန်းလျှော်ဆုံးလျှော်ရှုံး၊ ဖျော်သုံးရှုံး၊ သွေ့ရှုံးသ်ရှုံးချုံးရှုံး
ပို့ဆိုကြုံးလျှော်ဟံ့ဌံးရှုံး၊) သို့င်တိသုမိုင်ဒေါ်ဗုံးတီလျှော်
ပို့တဲ့တွေ့ပြုပုံတ်အော်အော်ရှုံးရှုံး၊ “ အို့အို့ပြီကဲ့ စားအသုံးအာဏာ
အဲတိဟ် တိတဲ့အဲရှုံး ” ဂူးတိန်သ်ရှုံးတဲ့ ဖျော်အသုံးအာဏာ
ကိုကိုပို့တ်မိတ္ထာထုတ်ရှုံး၊ ကာလရှုံး ဗုံးတီမိစ္စာဒီနို့ကျိုင်လျှော်
သို့ကြပ်ပေါ်ပို့က်ကော်တဲ့ သို့ကိုမိပ်စို့တံ့ရှုံး တိတ်အာနှုန်းအို့တ်ရှုံး၊
ပျော်ရှုံးသို့င်တိသုကော်နှင့်သွာ်ကိုပို့တ် မို့ဟဲ့အို့ပြုတ်ကိုအာ
ကိုပို့တ် သွေ်ပြီမိတ္ထာထုတ်ရှုံး၊ ဗာဇ္ဈာဒ်သာတ်မြင်တဲ့ ပို့အာ
ကိုပို့တ်သွေ်ပြီမိတ္ထာထုတ် ဉားမရှုံးသ်ရှုံး ပူ့မြှေ့သွဲ့မြော်မြော်ရှုံးမြော်
ဉားမလျှော်ဖျော်ကိုပို့က်ကျော်ပဋိမာရှုပုံရှုံးတဲ့ အာစိုင်သွေ်ပြီရှုံး။

ဗာဇ္ဈာဒ်သာတ်မြင်သွေ်ပြီတဲ့ သွာ်တိန်သ်ရှုံးရှုံး၊
(ဟဲ့သွေ်ပြီ-ပြုဟဲ့ရှုံးသ်ရှုံးချုံးရှုံးဆုဒ်ကုတ်ပုတ်ပတ္တုပုံလ်ရှုံး
ကျော်၊ ယွဲ-ဆုံးပြုချုံးရှုံး၊ သို့င်ဖျော်အသုံးရှုံးသ်ရှုံးဟံ့ဌံး၊ ကိုပို့တ်
ကုပ်ထော်ရှုံးရှုံးတံ့ရှုံးရှုံး၊ မူပြုစားအသုံးသ်ရှုံး၊ ယွဲတဲ့ ယွဲမလျှော်ဟံ့ဌံးရှုံး။

ကော်, အော်အမျှအား ဗုံးတီရှုံးတ်မိတ္ထာထုတ် အဲကိုန်တံ့ချုံး
ချို့တ်ရှုံး၊ ကျော်ပုံချွဲဘာသာ အခိုက်ကုံးမော်နား ရှုံးရှုံးလ
မိမအံ့ဌံး အဲဟံ့ဌံးကိုထော်ရှုံး၊) ဂူးသ်ရှုံးတဲ့ မှတ်မတ်မိတ္ထာထုတ်
ကော်လျှော်မြှင့်ရှုံးရှုံးတ်သွဲ့ချုံးရှုံး ညံ့ရလျေးအရှင်သို့င်ဂိုတ်
တဲ့ကိုရှုံး၊ (ဟဲ့သွေ်ပြီ- ကိုပြုစားချုံးရှုံးရှုံးရှုံးတဲ့တဲ့ရှုံး၊
အတိုင်အသုံးသို့င် အဲကိုတ်ပြုကော်၊) ဂူးသ်ရှုံးတဲ့ ပြုလျှော်မိတ္ထာထုတ်
ကလောန်ကိုတ်သွေ်ပြီမိတ္ထာထုတ်ရှုံး။

သွေ့အာဇာဒ်ချို့တ်ပြုလျှော်မိတ္ထာထုတ်ရှုံးရှုံး ကိုတ်သွေ်ပြီ
မိတ္ထာထုတ် နှုန်းအာဏာသို့င်ရှုံး မိက်မပါညာတ်အာ ကော်နှုတ်
ကော်တဲ့ ခုံးရှုံးရှုံးရှုံးရှုံး၊ (ယွဲအဲ့တွေ့သွဲ့သွဲ့သွဲ့သွဲ့- လွှဲကိုတ်
ကော်နှုတ်ပို့ညီအား၊ မူပုံးခေါ်စွဲကိုလိုင်ရှုံးရှုံး၊ ကော်နှုတ်ပို့စွဲ
မွဲတဲ့ရှုံး၊ ကိုရှုံးရှုံးရှုံးရှုံးရှုံး၊ အာတ်အခေါ်နားနားသ်ရှုံး၊ ဗာဇ္ဈာဒ်
ရှုံးရှုံး၊) ဂူးသ်ရှုံးတဲ့ အာတ်အခေါ်နားနားသ်ရှုံး၊ ဗာဇ္ဈာဒ်
ဟံ့ဌံးတ် ဟံ့ဌံးတ် ယဲကိုအပါဒါတ်သို့ဟ် စရိဟ်ဆုံးရမတ် ကရော်
ကရောတ်ယားခုံးဆားနား၊ သို့င်သာကော်နှုတ်မွဲမလျှော်မိတ္ထာထုတ်ရှုံး။
ကရောကညာင်ရမျာ်င်ဖော်ရှုံးကိုလျှော် ဖော်တိန်အို့တ်ရှုံး၊
သတ်ပုံထုံးနှုံး ဖော်ကိုတ်ဖော်အို့တ်ရှုံး နှုံးတို့ကျော်ပို့ပို့ရှုံး၊ ဆားနှုံး
မိတ္ထာထုတ်ညီစ်ဟံ့ဌံးဖော်ကိုတ်၊ သော်ကော်လျှော်ဟံ့ဌံးစ်၊ ဒေဝ်
တေဝ်လျှော်ဟံ့ဌံးမွဲရှုံး။

ရဲလ္မားမိတ္ထထင် သွတ်ပြောမြိုင်နှံဗျာဒါရိ သို့ရောင်ကျောင်ဆက်
တံ့လေဝါ ညာတ်ကျောင်အကဲ့အရာဗျာဇ္ဈာဝါတ်ဂိုတ်မိတ္ထထင်တဲ့
လျှို့နှိုးအောင် ဇိုတ်ဆိုရမတ်၊ လျှို့ကရောင်ကရောတ်ရှိဟ်ရောင်
လျှို့ဖောက်တဲ့ ဖျောင်ထော်မှုက္ခာဝါ အားလေတ်အောပ်ဗုဒ္ဓဘုရား
ကျော်ကျော်အိုတ်ရ။ ဗာဇ္ဈာဝါတ် သာတ်လဝ်ခြင်တင်နင်စိုင်
လွှင်မံင်တဲ့သို့ဖြင် ဗဒါကျိုပ်သွတ်ပြောမိတ္ထထင်တဲ့၊ ညာတ်ဒေးယရို
ဖို့အောင်ရှိဟ်အိုတ်ရှိ နှုန်းအခိုင်ဂိုတ်မိတ္ထထင်ရ။ မိတ်သဟာ
မိတ္ထထင်ဂျိုင် ဘိုင်ရှိပင်ဟွာမာန်၊ ဟွဦးဂံ့တွေးမှတ်စုံက်စက်
ကြပ်ကြပ်တဲ့ ရွှေဆုံးတိုင်ရွှေ့ရာနှာမိုက် “ လွှက်နှုန်းသို့က်ညီ
ကိုရွှေ့ဗုံးတိတ်နာသယ်ဂိုတ်ညီအား ”

ଶ୍ରୀକବିଦ୍ୟାତ୍ମକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ

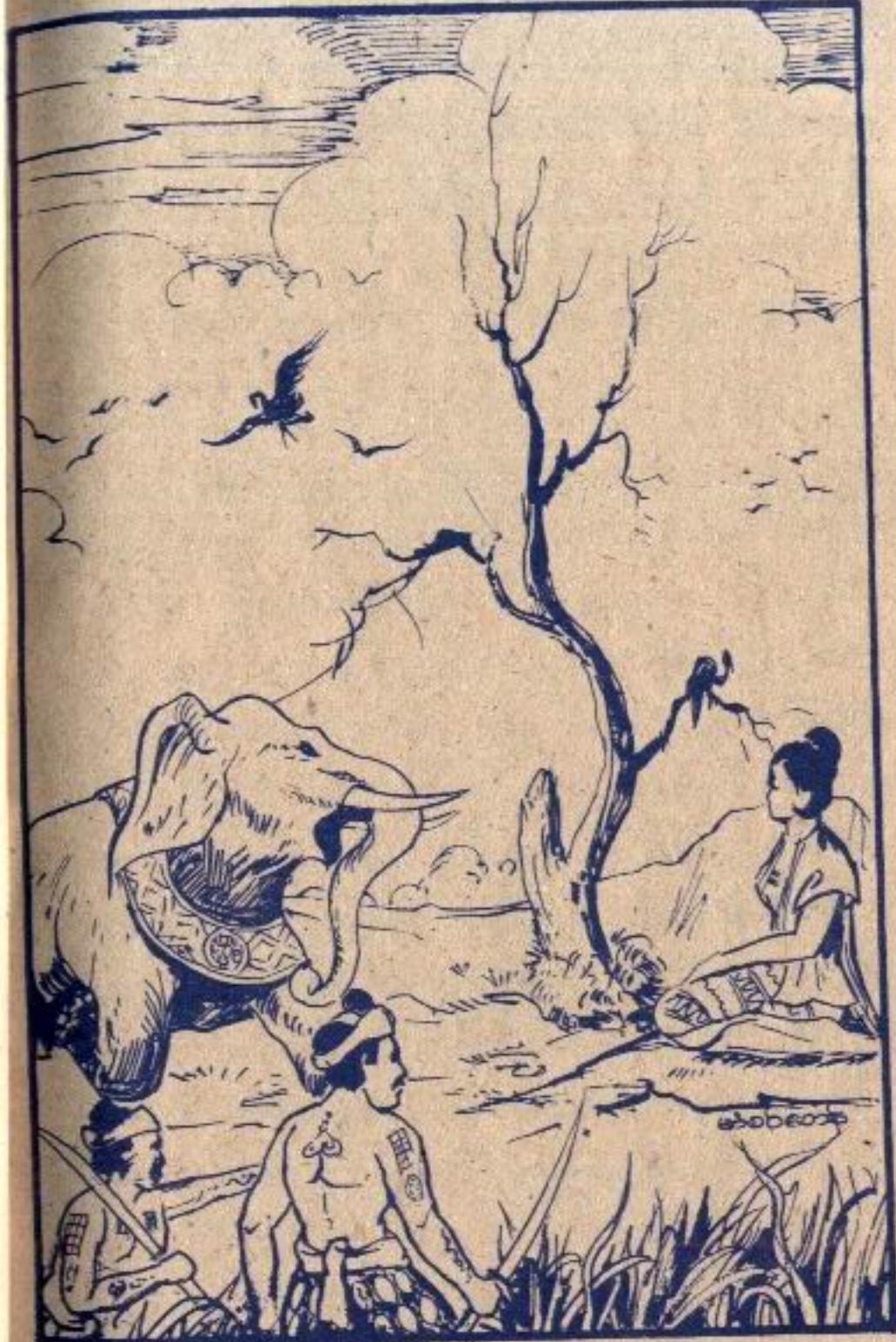
သွားကန္တတဲ့ မိဟ်ခုံဒုံး၏ ဗာဇ္ဈာရီတ်ရှု အာကော်နင်စိုင်မျှ၊
ဇူးဇူးမြတဲ့ ကိုစိုင်လိုနဲ့ ဒီထပက်ဂနိုတ်ရှု။ စူးရှုပေါ်သွား
ပြုဟုချိတ်စိုင်ဟုံးကိုလုပ်၊ စိုင်မျှဖောက်ကောခတ်၊ ဗျာတုံးက်တဲ့
ဦးစိုင်စိုင်တဲ့ သွားသွားရှု။ စိုင်ဟုံးကိုလုပ်ဖော်ရှုရှု ဟိုတ်နဲ့အ
စေားသွေးတို့သွားပြုရှုလုပ်ကျော်စွဲဟုကျော်ခိုင်သွင်ရှု။ မိတ္တာထဲ
ပွင့်မှုဖွံ့ဖြိုးရှုတဲ့ ရှုတ်ချို့ခို့အစိတ်၊ ရှုတ်ခိုင်တြဲ၊ ရှုတ်သွင်အစိတ်တဲ့
ပင်တဲ့လော်မဲ့ ကျော်ပဋိမာရ်ပိုဟ်ရှု။ ဗာဇ္ဈာရီတ်ကဟောနဲ့
ကဟုက်မှက်ဆဲထဲသွောတ် နက်းနွောတ်ဒေါသ ဂနိုတ်သွားပြု
ကိုစိုင်လိုနဲ့ ဒီထပက်ရှုရှု စိုင်ဟုံးကိုလုပ်ဦးစိုင်အာကော်ရေးအာတဲ့ သွား
ထေားနဲ့ဂနိုတ်မဲ့မူးပုံးနဲ့ရှု။

ဗာဇ္ဈာခါတ်ကောတ်နင်အရက်သုရာ ကာတ်ကာတ်တဲ့ပျော်
မြှေးလင်စိုင်၏ကိုလိုနီဒီထာပက်ဂစ်တ် သွဲတ်ဖြူပွန်ရ။ တွေ့ရောင်
စိုင်ဗျာ။အရက်ဟွှံ့ဂံ့လုပ်ပြုပောက်အာပွန်ရ။ ဗာဇ္ဈာခါတ်ချပ်ပွဲ
စိုတ်သုံးကံ့ရ။ “ ညာတ်ခွဲ့ပြုတဲ့ စိုင်ဟွှံ့ဂံ့လုပ်
တန်ခို့ရ။ ” ချပ်ပွဲသုံးကံ့ပြုတဲ့ ပြုပောက်မွှေ့ကူပွန်ရ။ အကုသွယ်
ပြုရှုံးဗာဇ္ဈာခါတ်ကြောပ်လင်ကိုနှာတဲ့ အာတ်င်နင်စိုင်ဗျာ။သုရာကို
တိုန်လိုနီဆွဲက်ထော်မွှေ့ဝါပွန်ရ။ စိုင်ရမြိုင်၏အော်မြင်သုရာကိုလောင်
ဖောက်ဖောက်ယံ့င်ယံ့င် ဟွှံ့ဂံ့လုပ်တဲ့ပြုပောက်ထုအုတ်မွှေ့ဟာလေးခုံ

ပုန်ရ။ စိုင်အူဟံ့ဂါင်လုပ်ဖော်သွတ်မြှုပ်(မိတ္ထယ် ရွှေလင်ကဲခဲ့နှင့် ခွာကဲခဲ့ပြင် ပဲ ဂဏ်ကျော်စ်သင်ကို နမောတသေ)တံ့ရှုရ။

ဗာဇ္ဈာဒီတိသာတ်သာတ်တဲ့ ဖိုတ်ကသပ်တို့ပုန်ရ။ (အ-လူဟိုစိုင်ပရဲအဲကိုဂိုတ် ဖက်လကိုတ်တဲ့ ဤပြုသော်အိုတ်ရ။ မှုသာဟံ့ဒုတိဟ်အလျှောက်အသာတ်မြင်တဲ့ ဤကျော်ရ။ ဂဲ့ခြင် ဖျော်ပွဲမွဲတိတဲ့ အဲရှု) ဂေးတဲ့သွေ့ပြုင်ထော်နဲ့ဂိုတ်မွဲဝါပုန်ရ။ (သု-ဂလိုင်အေးဓာတ်နှင့်ရသွေ့) ကာလရှု ပံ့က်ယာထော်နာ ကြောပ်လင်ကေသွတ်မြှုမိတ္ထယ်တဲ့ ဗာဇ္ဈာဒီတိသာတ်မြင် ပေါ်တိမြင်ရ။ ယောက်စိုင်လိုနဲ့ဂိုတ် ကျာအိုတ်ရှု ကေသွတ်မြှုကိုအတွေ့ပြုရ။ ယောကြောပ်လင်ကိုနာရှု သတိက်လင်သွတ်မြှု တဲ့ကိုစိုင်လိုနဲ့ဂိုတ်ရ။ ဂိုတ်အလန်ကြအိုတ်ပောင်အာရိဝါရွှေ ကိုဂဲ့ထံကိုကလိုလင်ရ။

ယောချိက်လျှော့သိုင် ဖုံးလင်မြင်ဖော်ကို သွတ်မြှုမိတ္ထယ် ပင်လင်တဲ့ စောင် ကတမှကွာဝါလပါကျော်ပဋိမာရပ်ကော်တဲ့ "အရဟံ့၊ ကျော်တြိုက်ဟွဲ သော့နဲ့ကိုလေသက္ကာရောင်သွေ့" အရဟံ့၊ ကျော်တြိုက်ဟွဲလိုက်၊ အခိုက်ပုထိုအန်လောင်ဟွဲ၊ သော့နဲ့ကိုလေသက္ကာရောင်သွေ့။ ကျော်တြိုမချိက်ပောင်ကိုရှုတ်အစိတ်၊ စိုင်ကျော်မပြ ချိက်ပောင်ကိုရှုတ်၊ သင်ကွေးကျော်မပြ ချိက်ပောင်ကိုရှုတ်အစိတ် ရှုအဲချိက်လော် ဖွဲ့မရှုသော်ရက်ရအား။ " ဥပုသံ့မှုဟ်လော်ရှုတ် ကျော်စ်သင်ရ။ မှုမှုဟ်ရှုတ်ကျော်အရဟံ့ရှု ကုံဝါပွဲကရှုရ။

၂။ နိုဘွိုင်းလေးစကားဗာဇ္ဈာဒီတိ ဝန်တိသွတ်မြှု

လျှောင်ခွဲ့ကျို နက်ဂါထာ နမောတသုလောင် လျှောင်ခွဲ့
ထတ်ထတ် ဖွှာတ်ခွဲ့ငံ့ငံ့ငံ့ရာ။ ဗာဇ္ဈာဝါတ်လောင် ဆွောင်စိုတ်
အိုတ်စိုင်တဲ့ ပလက်နှေ့ပြီးခွဲ့ငံ့ရာ။ ဖေက်လောင်ဖေက်၊ အကု
လောင်ခတ်၊ မှုက်မတ်လောင်ဗုံးအိုတ်ရှု ဟိုတ်နှာနာနာရာ၏
ရုတ်ပိုပြကာရာ။

“ နမောတသု ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာ
သမ္မာဒ္ဓသု။ ” ဘဂဝတော၊ တို့ဂဒ္ဓမျာ်ပိုည်တြဲပြကာ။ အရ
ဟတော၊ တို့ဂဒ္ဓမထောက်နှုန်းချင်ဒါနပူဇ္ဈာမျိုဟ်အောင်ပြမှုအိန်ဖြူ။
သမ္မာသမ္မာဒ္ဓသု၊ တို့ဂဒ္ဓပြင်တိကေတ်ဓာတ်ဓာတ်သစ္စပန်ပွံ့မွဲပွဲန်ဂတ်
တိကေတ်ဓာတ်အလိုကုမွဲမဒေးရား။ တသု၊ ကုကျိုတြဲရှု။
နအော၊ ပုံအဲခါက်လျှောင်ဗွဲမရှိသို့ရှုရအာ။ (အဓိပါယ်ပလေးရှု
ကျိုတြဲမခါက်ပောင်ကိုပိုည်တြဲပြကာ၊ ကျိုတြဲထောက်ချင်ဒါန
ပူဇ္ဈာမျိုဟ်အောင်ပြမှုအိန်ဖြူ၊ ကျိုတြဲပြင်တိကေတ်ဓာတ်ဓာတ်သစ္စပန်
ဟွံ့ပွဲန်ဂတ်ရှု အဲခါက်လျှောင်ဗွဲမရှိသို့ရှုရအာ။) သွတ်မြှု
မိတ္ထထ် လျှောင်ခံင်ကျိုနက်ဂါထာနမောတသုရှု ဗရရမျာ်
ပိုင်းမြှုပ်လဟိုင်တွဲမလောန်ရာ။ ယောဂူတော်ပွဲလျှောင်ခွဲ့ငံ့ရာ
ခြင်ဗာဇ္ဈာဝါတ်လုပ်ကျောင်ပွဲအကု သွတ်မြှုရာ။ သွတ်မြှုလောင်ညီပိုင်
မှုက်ဟွံ့လို့၊ ဟွံ့စေက်ဟွံ့ရော့၊ ညံ့င်ရအီဇ္ဈားခွဲ့ခွဲ့ငံ့ရာ။ ဗာဇ္ဈာဝါ
ကုတ်နက်ခြင်ဗွဲမြှုဟာတ် ထတ်ကျွဲ့ကျွဲ့ပွဲန်ရှု ငါက်ခြင်သူ။(ခြား)
ကဝန်အာ ညံ့င်ရသွေ့စာင်ပွဲဒေးပွဲတ်ကိုရာ။ ဟွံ့လုက်ဟွံ့စေက်

မြန်မာတိုင်းတော် အသက္ကခိုင်ကမ္မန်ကဝံကို ထိနိုင်တဲ့ မြန်မာ
အသိအမှု အမြဲတွေ ပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီးဌာန မြန်မာတိုင်းတော်၏

သောမာနခါတ် များကတ်ပုဂ္ဂိုလ်ရှင် အကာန်ရတ်မိတ္ထယ်
ရှိသော့လည်းကောင်တိုးအတော့ ပြုဟယ် သိဟနိဆိုသိဟ
တည်ရ စိုင်ဆိုပေးသတ်များအကိုရဲ။ အိုဒ်သိတဲ့ ကယ်လ်
ဒင်ရာစ်ထောင်ရာ။ မိုက်မဲ့ အောင်သိခိုင်တူငြိုင် ဧက်မြိုင်
တိုင်ဖော်ကော်မူတို့ကဲ ကံ့ဂိုတ်အာရာ။ အတိုင်းရှင်ရှင်
သောမာနခါတ်။ မိတ်သော်သိမိတ်မိတ်သိမိတ်လောင် ဒါတ်

ခုနာရိယ် စရိတ်ခင်ဆုရမတ အခိုတရ။ ခွဲကြည့်တော်ဒေါ်က
ခြင်း တိက်ချွှေအား လုပ်လုပ်ဖို့ဟုးတဲ့ ယိုယောင်ဆောင်
ပြုမှုပ်အိတ်ရ။ ဆရိသုသယင်ကို ပိုင်ဂိုတ်သွားပြီးထွေထင်
လေပြီးတိတေအာ ခိုင်အောင်ချောက်ခွဲတဲ့ မိုဟ်မျှေးလျှော့
ခြင်္ခြားတဲ့ ဖက်ထောက်ခွဲ့တဲ့

သုတေသနမြတ်စွာ ပုဂ္ဂိုလ်ရတိတဲ့ ရိန်ညားကျင်
ကိုတော်ကျင် ဖွံ့ဖြိုး ပုဂ္ဂိုလ်ကျင်မြတ်စွာ ကို
ခိုင်သင့် ဟိုတ်မှုတွင်လအာ မတော်ကျင်ရတိပဲလောကထဲ
ထင်သူနှစ်မျိုးကိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကျင်မြတ်စွာ မြတ်စွာကျင်
တို့အိုတ်သွေးပို့ကို ကျင်ခိုင်သင့်ပဲလောကထဲ
မြတ်စွာကျင်မြတ်စွာ ပုဂ္ဂိုလ်ကျင်မြတ်စွာ မြတ်စွာကျင်

သပိပါဟ ညာမြေပို့ကြခဲ့တဲ့ "ရတ်" ညာ
မအကောင်စံရ။ အတိုင်တုန်ဖုံး မကျင့်ပြုလိုက်ပါမှ
ရတ်နာသုတေသန ရတ်ပို့ကြခဲ့သောင့် ဒါရတ်ပြုအိုတ်ရ။ ရတ်
သင်သူနှင့်တို့အဲဆုံးမျှ လိုက်ပို့ရတ်ပို့ဆဲ။ သူတို့တဲ့
ထို့ကြပ်တော်ခဲ့ဆုံးမျှ လိုက်ပို့ရတ်ပို့ဆဲ။ သူတို့တဲ့
ထို့ကြပ်တော်ခဲ့ဆုံးမျှ လိုက်ပို့ရတ်ပို့ဆဲ။ သူတို့တဲ့
ထို့ကြပ်တော်ခဲ့ဆုံးမျှ လိုက်ပို့ရတ်ပို့ဆဲ။ သူတို့တဲ့

(၄) ပရှသိုင်ကော်မြင်သုတေသန

ဘန္ဂါတီကလောင်စိုးအာဝင်နှင့်တဲ့ ဆုံးဖို့ဆုံးတိသေ
ဦးကိုတော်သုတေသနနဲ့ ဂရိတ်ဟံသာဝါတဲ့ သုတေသန
ဆောင်ရွက်ခဲ့တဲ့ ကိုအကောက်နှင့်သုတေသန အသောက်ရ။ ပိုတဲ့
နှုန်းတိသေသနထဲပဲတို့၌ အူးလောင်နှင့် အောင်ဟန်တဲ့
ကိုအသောက်နှင့်ရ။ သုတေသနတဲ့ အောင်ဟန်တဲ့
ကိုတော် ပျို့လောင်နှင့်ကယ်ယူမှုပို့ဆိုလောင် သုတေသနတဲ့
ကိုတော် ပျို့လောင်နှင့်ကယ်ယူမှုပို့ဆိုလောင် (ဆောင်
ကျောင်း သောက္ခိုင်စိုးတဲ့ ပေါ်သောက္ခိုင်း၊ ဝက်စုရှေ့လောင်
နှင့်၊ ပို့ရှေ့ကောင် ဖောက်ကိုအပ်မည့်သုတေသန)တဲ့ ဘင်္ဂီဒ်
မေရိုင်သိုင်ရ။

နှုန်းတိသေသနတဲ့ သိုင်ကော်လောင်ဘန္ဂါတီတိသေသန
ဘေးမေရိုင်ရ။ သုတေသနတိသေသန ထိုက်ရတော်ကိုတော်များကို
တော်လောင်တဲ့။ သိုင်ထော်မေတ်သုတေသနတိသေသနတဲ့
အောလပါရိုရဲ့၊ ဆုံးတိုင်းရှုံးကိုဘုရားဘုရား၊ ဆုံးတိုင်းရှုံးသိုင်းလောင်
ကော်တဲ့ တန်းတော်လောင်အောင်ရှုံးမေတ်တဲ့ သုတေသနတဲ့

ပုဂ္ဂိုလ်သော်သိုင်ရဲ့။ (ဟောသုတေသန-ရှုံးခေါ်ကျော်
သုတေသနမှတ်တရ်လောင် ရှုံးဟန်ရောင် အောင်ရှုံးတဲ့ အောင်
ရောင်တော် ပုံးတိုင်းရှုံးအောင်ရှုံး။ ခုံသုတေသန-ရှုံးကျော်
မျှတော်သော်၊ မုသုတေသန-ရှုံးအောင်ရှုံးကျော်) သုတေသန

တဲးသို့ကလောင်လျှော်ပြီသိုင်ရ။ “ ယံ့သိုင်ခြကရာ၏ မန်အဓိ
ပတီသွေးသွေးကမိုင်အဲ- ကတာခိကာရသွာ်ကုသိုလ်လောန်
လောန်ကဲ့ကဲ့ ဂုဏ်ပေါ်တသိုက်ပောင်တို့ဟုပုစိတ်၊ ဟိုတ်လဲင်
လပ်ပေါင်ကျိုး ပစ္စကဗုံးအရှိန်တဲ့ ဗုံးသိုင်နဲ့သွေးကမိုင်ရောင်
သွင်ဟာ။ ရှုပ်ကမိုင်စွဲ ရှုပ်မိုးဟုပကတိဟွေးသွင်၊ လုက်စုံဒိတ်
(၁၉)အသင်ယဲပရွှေ့လက်ကပ် ဒွှေ့ပြုပါရမိပါစွော၊ ကောန်အတ်
သမ္မာကိုဒါန် ဂနွောင်မတ်သတုဒ္ဓိ(ပါပိုင်)ကိုဒါန်၊ ကိုပ်ကိုပ်
သို့မျှော်ကိုင့်ကုတ်သပိုတ်တဲ့ကိုဒါန်၊ ကျွာတ်တဲ့ပါရမိပါစွော
ပောင်တဲ့ တို့၌ကျိုးရအာ။)

သူတဲ့ဖြမ်တဲးထုတ် လျှော်ပြီအတိုင်မနှုန်စုတ်တဲ့ သိုင်ကလောင်
ဒေါ်ကတော်လောန်ရ။ သူတဲ့ဖြမ်တွေထုတ်ဆက်ဂလာန်ဂတ်တဲ့
လျှော်ပြီသို့ဟွှေ့ပုန်ရ။ (ယံ့နဲ့သွေးသိုင်မည်တွေနှင့်ထုတ် ချင်ဟံသာ
ဝတီအဲ- ကျွားသွားသွားရှုပ်ရှုပ် နှုဂ်ကျော်မိုးဟုဒေဝတ်ပြမ်းသွေးအလုံ
ခေတ်ပိခိုးတဲ့တသိုက်မြေမော် ကုသတ္တံ့ဂမိုင်ရ။ ကျွားသွားသွား
သွားပိရိုးလွှာန်တဲ့ ပဋိမာရှုပ်ရှု နှုန္ဓားကောကျိုး စွဲပြန်လပ်ကိုဒုံးသွေးဟု
ညှင်သတ္တံ့ဂမိုင်လပ်စိတ်တဲ့ ကျွားနဲ့သွေးပါစွောမွဲဘုံးစွဲလပ်ရောင်
တွေတီဇွော်၊ တွေတီဇွော်တော်ချုပ်ကိုအဲ ညာတ်ကိုကူးညီအဲ။)
မိတွေထုတ်လျှော်ပြီအတိုင်မနှုန်သုံးစွဲတ်တဲ့ သိုင်စိတ်မိက်ခွဲပြိုင်ကျင်
ရ။

သွက်ခံ ဟင်ပြုသိုင်တိသု သွက်ခံလုပ်ပေါ်ပတိက်ကို
ကျေတ်မိစ္စာဒို့စို့ နှုတာလျှင်မိတ္ထထ်ကောင်ရှု ခီသိုင်ကိုချုံ
ကိုရိုး ဖျော်လုပ်သွေ့တွေတ်တွေရှု။ သွတ်ပြုလောင်ခါတ်အကား
အရာသိုင်အေးတဲ့ ဆက်ဂလာန်ဂတ္ထဲပို့ပုံနှင့်ရှု။ (ယုံမရာမြိုင်မပြ-
အ-ပြုပူရီမွေသွေးပျော်ပြာ ဂရိယ်မျိုးကျော်ပဋိမာရုပ် မ၏နှစ်းကျော်၊
ဗောက်ဖျော်အေးကျော်ပဋိမာရုပ်မှုး အေးအာစိုင်အပါယ်ပန်ဆုံးရအောင်။
ဟိုတ်အဲဆိုက်ပြု သိုက်ကိုနှုန်းတဲ့မြေမောင်လောကီ လောက္တာ
ပုံလိုက်ပရလိုက်ဝါပြေကာ လင်စိတ်တဲ့အဲဆိုက်ပြုဟံ့နဦးကျော်နှုံး
ဆုံးကျော်၊ မအေးဖုံးလိုပ်ကျော်ပဏိမာရုပ် နကိုဆုံးမြေမောင်ကစေအောင်နှင့်
လေတ်ပုံးဖုံးသွေ့ပူဇော်တံ့ရအောင်။) လောင်စိုးတဲ့ သိုင်တိသု
ဖောက်တိန်ခုဟ်အပါယ်ပန်ရ။

ယောသွတ်ပြုလောင်စိုးပရှပရာ တဲ့တဲ့တင်းရှုပဲ့အမာတ်
အီပိုပူနှင့်လေးခိုက်သိုင်ဆုံးသိုင်နှုတာန်သိုင် ကာမွှောင်
မောင်မ နှင်စင်ဂမိုင် မိုင်ချံ့င်ဖုံးအိုးတဲ့ ပုံလိုသိုင်ပြုပြောင်စိုးရောင်
ဂုံးတ် ရွှေသွတ်ပြုမီတ္ထထ်ရောဟိုရှု ချုပ်ဟွှံးမွဲရှု။ ဖျော်အသံ
ဂုံးတ်ပုံနှင့်ဟာ, ဟွှံးသောင်းလဲးဖျော်, ဂုံးတ်ဟွှံးချို့တ်ရှုသိုင်တိ
တဲ့ချံ့င်ရှု။ ငောက်အြင်းနှေ့ခါတ် ခုပ်တဲ့က်ချွှေ့င်ရှုလောင် ဗာမွှဲ
ခါတ်ထွေးကိုသိုင်တဲ့တဲ့ချံ့င်ရှု။ မိုးဟ်ဂမိုင်ယောခါတ်အကားသိုင်တဲ့
မင်ကလောင်ချံ့င်အိုးတ်ရောင်။

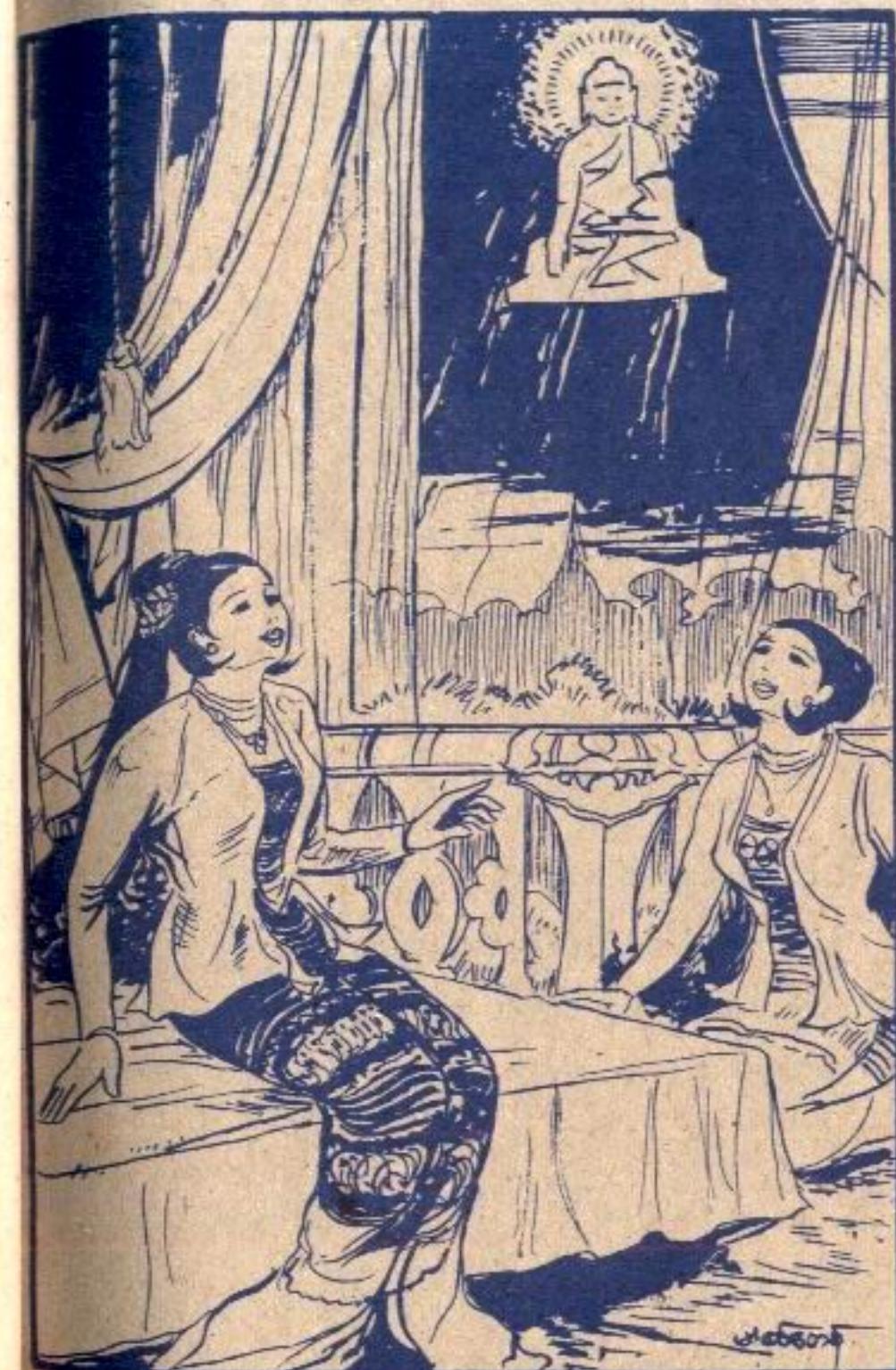
(၅) ပရှသွတ်ပြုသွာအဓိဋ္ဌာန်

အတိုင်သွတ်ပြုမီတ္ထထ် လောင်စိုးရှုပဲ့ရှုရှုနှုန်းကော်
ကျော်၊ ဒုဟ်အတ်ဂရိယ်ပျော်ပဇော်ကျော်ရှု သိုင်တိသုရွှံ့မိုင်အိုးတ်
အိုးတ်အေးအေးတဲ့ သွက်ခံလျှော်ဟန်စိုးကော်ကျော်ရှု ပိုတ်ကသပ်ပွဲနှုန်းရှု။
စိုးကော်ကျော်ရှု ယာဉ်ရအသာဝ်မွဲမွဲ ထွေးဟွှံးမာန်မှုးသိုင်ဟွှံးလျှော်ဟန်ရှု။
ကျော်ဆုံးကုတ်မှုးရှု ထွေးအသာဝ်တွောင်တွော်မမိုက်ကိုမွဲမွဲမာန်
ဟောင်မီတ္ထထ်ဗုံးသဲဂနိုတ်ရှု။ သွေးဟ်ပြာသိုင်လောင်ရွှံ့အိုးတ်၊
စိုးတ်လောင်ရွှံးကလောင်လုပ်စက် ကျော်ပုံးသွာသာပွဲနှုန်းရှုသိုင်
ဆက်ဂလာန်သွာန်ဂတ္ထဲသာသာပွဲနှုန်းရှု။ (ဟဲသွတ်ပြု- ရှုပ်ကျော်ဆုံး
ကုတ်ရွှံ့ နှစ်းရှုပ်ကျော်ဂမျိုင်ရောင်သွတ်ပြုဂေး၊ အသာဝ်မွဲမွဲအဲရွှံး
သွာတ်တဲ့ဟောင် အဲလျှော်ဟန်ရှု။) (ယုံမရာမြိုင်-ရွှံးသွာတ်ဆုံးရအောင်။
လွှုံ့င်သီမရာမြိုင်၊ အဲဆိုက်ပြုကေတ်တာလျှိုင်ရအောင်။) သွတ်ပြုမီတ္
ထ်ခွင်ပါင်လာင်ကံကိုသိုင် ဂတ္ထဲပရိသာတ်ဂမိုင်ရှု။

ကာလရှု သွတ်ပြုမီတ္ထထ် မိုင်လဟိုသိုင်တဲ့ ကေတ်နှင်
ပူးပူးကဲပြုသွာမြေမောင် စွဲကရပ်လောင်ရောင်ကျော်ပဏိမာရုပ်ကဲနှင့်
နှုန်းတံ့ရှု။ ကာလရှု သွတ်ပြုဖျော်ကိုပြု သွောဝတ်တဲ့ သွာအဓိဋ္ဌာန်
မြေသာရွှံ့ရှု။ (ယုံကျော်ပဏိမာရုပ် မ၏နှစ်းကျော်ဂမျိုင်မတ်ပွဲသွာဟန်
ကော်ကျော်ကဲမိုင်အဲ- ကျော်ကဲမသွာတ္ထစ်မေတ္တာကရှုလာက
သတ္တာမိုင်ပွဲစွတ်သုပ်ရောက်နှုန်းမကြိုးနှုန်းသို့ဟ်ကို၊ အဲဆိုက်ပြုလျှိုင်

အောင်သို့က်စံးကောကျားကျိုးတုပ်သွဟနှင့်ကို
ကျိုးမျှတိုင်တွေ့ဖြတ်ဖြတ်လိုက်ရန် ပုဂ္ဂန်များ
တို့ထိန်းတော်လွှာတွေ့ဖြတ်ဖြတ်လိုက်ရန် ပုဂ္ဂန်များ
တို့ထိန်းတော်လွှာတွေ့ဖြတ်ဖြတ်လိုက်ရန် ပုဂ္ဂန်များ

ဟိုတ်နှာခိုင္းသွေ့ပြမိတွေထပ်စီ ချိန်ခဏာရှိ ကျော်ပဋိ
မာရုပ်ဂျီးင် ကလာင်တိန် လျှော့အာကာသသွေ့ (မြဲနှံတာ-မြဲသွေ့
တွဲတာ) သိုက်ထွေးတွေ့ဖွဲ့ဖြေသံ ဂတ်ပရိသာတ်မှာအန်ဂျီးင်
ရ။ကျော်ဆုဒ်ကုတ်ပဋိမာရုပ်တံ့ရှု လျော့တွဲသံမျိုးသံလမ်စက်၊
သံဗုံ၊ သံဗုံထပ်တိတ်ကျော်အိုတ်သံး တွေးခြင်ဖျေဖျေဖြေးပြုပြင်ရရှိက်
လလီဆောင်ပဇ္ဇိုကိုရ။ ပိုမည်ကော်ခစ်(ကျော်မြှုဟ်)လျော့ရှုတွေး
တိတ်ဖြေဖြေဖျေဖျေတဲ့ မှာအန်ဂျီးင်ကာလမညာတ်ဒေါ်ရှု သွားသံဗုံ
ဟွဲကမွဲပြကာ သွားသံဗုံရှိုင်က်လို့ဟ်လို့လက်၊ လှို့ဂုံးပင်တဲ့
လေ့ဗုံးထိုင်သံး၊ လှို့ဂုံးဟိုကြို့ရတ်ကျော်၊ လှို့ဂုံးဒါတ်ကျွင်ခဆင်
ပူဇ္ဈား၊ လှို့ဂုံးကိုတဲ့သွားယာတ်၊ လှို့ဂုံးကြောတ်ဗက သွားပူဇ္ဈားမာရုပ်
အိုတ်ရ။ ပရိသာတ်မှာအန်တဲ့ ပိုလေ့ဗုံးကျော်ပွဲလျော့ဟွဲဟွဲဖြေး
ကိုစိတ်တဲ့ ဗရှာကမွဲကမွဲဗုံးပြုဗုံးရောင်။ ဟိုတ်ရှု-ယောကျော်
ပဋိမာရုပ် ကလာင်တိန်လျှော့အာကာသ ပွဲလျော့တွဲသံ ဗပ်အမှု

၄။ ဗိုလ်ချုပ်အမိန္ဒရာန ကျင်ပဋိမာရိ
ကလောင်တိန်သူ။ အဘကာသ ဖူလျား၊ (၂၆)

ဂို(သွာအသဝ်ဟုံကမွဲပြကာ သွာအသဝ်ရှိင်ကိုကုံလက်ကိုင့်)
မဒေသူးလဝ် ပုံရာအဝင်တော်ရောင်။

[သွာက်ခုံသမ္မတကျိုးမြှုပ်ကျိုးပွဲလျေး]

ပုံချွဲခုံ သွာဟိုတ်ကိုသူတ်ပြမိတ္ထထဝ်သွာလဝ်သစ္စအဓိဋ္ဌာန်
တဲ့(ကျိုးမြှုပ်-ကျိုးပွဲလျေး)ဂို တပိုပြကိုဟ်လိုက်ပတ်နှုံးခြင်ရဲ။
ကျိုးမြှုပ် ခုံထွေးအူဒီခုံပွဲလျေးဂို ဟိုတ်နှုံးခြင်ပိသ်ရဲ။ ပုံချွဲခုံ
လဝ်ကိုတ်ညီကိုဟိုတ်လက်ကရာနိုတ်တဲ့ အေးစွာန်ထွေးကိုသက်
သီသာဓကရောင်။ ပုံပြကိုဟ်မိလိန္ဒပညာချော့ခန်း-စေတိယပါဉ္ဇာ
ဟာရိယ၊ ကျိုးစေတီပွဲလျေးဂို ထောင်ရှာ့ဘသိုန် သို့လဝ်ကိုသိုင်
မေလိုန် ကျိုးမြှုပ်ခုံပွဲလျေးဂို ဟိုတ်နှုံးခြင်ပိသ်ရဲ။

(မဲ)တွေအရှိန်မဲ့ကျိုး-ကွာဟာခုံသွာပံ့ပိနိုးဗျာန်အီ၊ ဟိုတ်နှုနာန်
သူသတ်နှုံးဟ် အောင်တံ့ရှုရ သွာလဝ်အဓိဋ္ဌာန်ရသ်ခုံ
ရောင်။ နှုကိုကျိုးစေတီသွှေ့င်လဝ်ခါတ်ရှုတ်အဲဂို လျေးအူဒီ
မဲ့မဲ့ကိုခုံတိတ်ကျင်ညီ၊ ရာယ်ခုံ သွာလဝ်အဓိဋ္ဌာန်ရဲ။ ဟိုတ်
နှုသွာလဝ်အဓိဋ္ဌာန်စိ မူပံ့လျေးအူဒီကမ္မင်ပြုင်ဂိုတ္ထားတိတ်နှု
ကျိုးစေတီရောင်။

(၈) အောင်ပြပြုကမ္မင် နှုပိက်ကိုအတွဲဖို့မြေမောင်မဲ့မရှိင်၊ သွာက်
သာသနာကျိုး ခုံနှော်မောင်ဂိုလဟို ရာင်ဆဲတိုန်အာတဲ့

ယပ်ရပို့စွာတွေးအူမြို့ပဲကျော်စေတီရှုမှုး သူးလျှင်မြှင်သူ့ကို
ကိုသာသနာရှိပို့ဆိုတိန်ရ။ သူးလျှင်မြှင်သူ့ကိုကိုသာသနာ
တံ့ရှုကုသိုလ်နော်ဘို့ပို့ဆိုတောင်၊ ပျောပ်ဖိတ်ရသာ်စွာတဲ့ နက်
ပို့ကိုဆန္ဒပြပြရှု အဝတ်တံ့တွေးအူမြို့အိုတ်ရ။ ဟိုတ်နှင့်အဝ
တံ့တွေးအူမြို့ရှု လျှော်စိတ် နှကျော်စေတီရောင်။

(ပ) ကောန်ဂက္ဗသုတ်ဖြသုတ်တဲ့ မိဟ်နော်ပြပြရသုဒ္ဓါလ္လာက
ဆွာတံ့ရှု အာလျာဝ်ရှု၏သုရ်ရှု ပုဇွမ္မား ဖူး ပြမှောင်
ကုဒ်အနိကုကျားတဲ့၊ ပြစ်ထွေးတွေးမွှေးမွှေးသုတ်ညီအ၊ ရသုတ်ရွှေ
သုအဓိဋ္ဌာန်အိတ်ရ။ ဟိုတ်နှာအဓိဋ္ဌာန်ညားတွေသုဒ္ဓါလ္လာက
ဆွာတွောင်တွေဟာသုတ်ရ လျေားရှုံးတွေးပြားတိတ်နှုကျားစေတီ
ရောင်။

ပုဂ္ဂလိက်ရှု ဟိုလပ်ကျော်စေတီမွဲစိတ်တဲ့ ကျိုတဲ့, ကျိုဗရိတ်,
ကျိုဆူလပ်တုပ်ကိုကျော်စေတီရ။ သူတ်ဖြိမ့်တဲ့ထင်ရွှေ ကျိုဆူ
ဒကုတ်ပဋိမှာရပ်ကဗိုင် ခံမြဟ်, ခံထွေးဇူးဇူးပွဲလျေးရှု ဟိုတ်နှသစွာ
အဓိဋ္ဌာန်ကလာန်မဆုံးစွာတ်ရှုရ။ ဆရိဟုံဆောင်ဏီ ဟိုတ်နှစ်သွှေ့
လျှဟ်လျှောင်အြင်သို့က်ကျော် အြိုဟ်အြိုဟ်နက်နက်၊ သူးလမျို့ကို
ကျော်လပ်မာန်၊ ဂစာန်ပတဲ့ခွင့်ကလောန်ဝတ်ကုသို့ပွဲကျော်လျိုန်၊
သွာပူမြရ်ရှုံးသွာ်ကျော်လျိုန်၊ ပွင့်ပွဲဟ်မံင်ရှုဏ်ကျော်လျိုန်၊ ဗုံးနှိုန်
လပ်ကုသို့ ထိုက်ရှိင်လောန်တဲ့ အဲမကိုတ်သီးကိုဟိုတ် လက်ကရ

အိတ်ကျိပိုမာရ်မဒေါ်ဗုဒ္ဓပ္ပါယ် ဖွဲ့စည်။ အမြဲအကောင်
တော်ရောင်။

(ထံက်ရင်ကို ဂလာန်တွေပြကိုဟ်သာသနာတဲ့ ကျောပဋ္ဌာ
မာရပ် မိတ္တထိလျေးရှိတဲ့ တိတ်ညံုင်ရလျေးကျောကမျိုင်ရှိ လွှာချိ
ဆျေဟ်ပွာအိုတ်ညီ။ ဟိုတ်နှာအမိဋ္ဌာန်တွေအရှိနှာ၊ ဟိုတ်နှာအေဝတ်
တဲ့၊ ဟိုတ်နှာအမိဋ္ဌာန်ညားတွေသွေ့တိစိ ကျောစေတီ၊ ကျောပဋ္ဌာမာ
ရပ်၊ ကျောဆူ၊ ကျောတဲ့၊ ကျောဗရိတ်ထွေးအူဒီပါလျေး(ကျောမြိုဟ်)
ပုံချင်ကွာန်တော်ကွာန်ကံ့ရှု လဆောင်လဆောင်နှုတွေ့ခြင်ရောင်။
ဟိုတ်ရှု- ဟိုမံုင်ပရှု ကျောပဋ္ဌာမာရပ်မိတ္တထိ ကလောင်တိုနှာ၊
အကေးမွှေသွေ့တာ ထွေးအူဒီပါလျေးရှု ဟိုကောတ်ဟံ့သောင်၊ တွေ့ငြောင်
ကျွေးကျွေးတဲ့ ညံုင်ရွှေ့ဖွေ့ဟ်မားထွေးကိုသက်သီလိုက်ပတ်ရောင်။)

(၆) ပရုပေါ်မတိက်ပရောင်ဗုဒ္ဓဘာသာအံုံနှုံးအာ

ဉာဏ်တွင် ကျင့်မြန်မာရေးဝန်ကြီးခုံနယ်၊ အောက်ပါတို့၏ အမြန်ဆုံး ဖော်လုပ်လုပ်ရေး
အဖွဲ့အစည်း အမြန်ဆုံး ဖော်လုပ်လုပ်ရေး အဖွဲ့အစည်း အမြန်ဆုံး ဖော်လုပ်လုပ်ရေး
အဖွဲ့အစည်း အမြန်ဆုံး ဖော်လုပ်လုပ်ရေး အဖွဲ့အစည်း အမြန်ဆုံး ဖော်လုပ်လုပ်ရေး

သရီဟ်ထော် ကျွတ်မိစ္စာဒီဋီး)ရှိ အခါကာလုံးမိုင်ပရှင်သွတ် မြိမိတ္ထထင် အင်နဲ့အာတဲ့ ထိုင်သူးမိပိစိတ် ကိုချိုင်သာရုကာ အိတ်ရ။ ပေါ်ပေါ်ကိုပရောင်ဗုဒ္ဓဘာသာရှိ ဟွေးကေတ်လွှာဟ် ဖူးဟ်မြင်ကံတူမြှုံး၊ ဟွေးတ်စွောဟ် နကိုနဲ့ကြိုင်ကြိုင်မျိုဟ်မျိုဟ် တဲ့တ်စွောဟ်ပြီးဆုံး နကိုနဲ့စတ်စတ်အင်နဲ့အာကျွတ်တိုဗုံး မိစ္စာဒီဋီးလော်လော့ရ။

ပရီသာတ်မှာဇ်ဂမ္မိုင်ဟိုထိုင်သွေးပို့န်စရာတဲ့ သွတ်မြိမိတ္ထထင် တမ္မုပ်ထအာတ်အာ အလုံချင်ဗော်မြှုံးရ။ (မိဟ် သို့ဟ်ရ။ ကျွတ်ဗုဒ္ဓဘာသာပါ စံဗုံးကိုပုံးပုံးရှိ။ ပို့ချုပ်သွေးရှိ ပုံ့ချုပ်သွေးရှိ။ အင်နဲ့ရ-အင်နဲ့ရ၊ ဟိုဂ်းကြိုက် ဗရှိကြိုအာ အလုံချင်ဗော်မြှုံးတဲ့) မိဟ်ပို့တ်ကွာဟ်ထော်လ်ကျားတို့လော် ကူးဖြင့်သို့ကော်ကော်အိတ်ရ။ ဝင်သာင်ပေါ်အင်နဲ့လော် စံ့တ်နှုံးရ။ ကျိုပို့မှာရှုပိုင်တ္ထထင် ကလာင်တို့လူအာကာသ တဲ့နှုံးမြဲလျှင်ကလာင်ကူးဖြုံးပလိုတ်ချင် တန်တံ့ခွဲ့ပုံ့သို့ဟ်ရှိ မြှုံးရ။ မြဲကြိုပွဲ့နာ့သို့ဟ်ပြုပို့ရှိ မှာဇ်တဲ့ ခုံလ်ကျားစံ့လ်ကလာင်အာ, ဝင်အာစိ (ကျိုပ်) ည်းဂ်းပြာကတ်တို့ကိုလျှော် ရ။

ကျိုပို့မှာရှုပ် ည်းတွေဟ်ပို့တ်ကွာဟ်ထော်လ်ခုံတ်နှဲတဲ့ လော် ကလာသွတ်မြိမိတ္ထထင် သွေးအခို့နှုံးရှိ ကျွတ်ကျုံး

ကရော်ကျားပို့မှာရှုပ် မိတ္ထထင်ကလာင်တို့နဲ့ လူအာကာသ တော်ကိုရ။ (ကျိုပို့မှာရှုပ်သို့င်ရှိ ကလာင်တို့တဲ့ ကူးဖြင့်သို့ကျိုပ်ဝင်နှင်သို့င်ရှိရှိ။) ကျိုပို့မှာရှုပ်သွောဟ် ဆုံးခြင်တို့ သွတ်မြို့ကံမ်းပို့နှင်ဖြင့်အိတ်ရ။ ကူးဖြင့်လ် ပွဲ့ခို့ဟ်နေရတိုင်တဲ့ အလုံမှာဇ်နှုံးသို့ကိုကော်သွတ်မြို့သိုင်လ်ဘုတ်ထုပ် စွဲ့ပွဲ့န်လ် ကျိုပို့မှာရှုပ် ထုပ်ကော်ရ။ ကြို့ ည်းမှုက်သွေ့ပါကိုင် ဒက လ်ဘုတ်နှုံးမြှုံးတဲ့ ကူးဖြင့်လ်ကျိုပို့မှာရှုပ်ထုပ်ကော်ရှိခဲ့ဘုတ် ရှိ(ကျိုထုပ်) ည်းသွေးပြာကတ်တဲ့ စိုက်လျှော်ရ။

သွတ်ရတ်မိတ္ထထင်ရှိ နှုံးခို့တ်ပတ်ကိုကျွတ်သိုင်တို့သူ နှုံးမြှုံးစွောဟ်ပလန် ပွဲ့န်ကတော်းကိုကျွတ်မိစ္စာဒီဋီး၊ နှုံးကလာင်စွဲ့ ပွဲ့န်လ်ကျွတ်ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ နှုံးခို့တ်ပွဲ့န်ပေါ်ပေါ်တို့က ပဆောင်ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ နှုံးခို့တ်ပွဲ့န် ပွဲ့အရာသွေးလမျိုက်ရတ်ပို့တဲ့ ဂကုမည်အလုံ့ဖို့ချင်ဗျာဟ်သာဝတီမြှုံး သွေးအံသိုင်ကို (အာဇာနဲ့ မည်)သွတ်ရတ်မိတ္ထထင်၊ သွေးအံသိုင်ထိုင်သူး၊ စို့နှုံးရှုက်စရာက် မိတ္ထထင် ဖွဲ့န်လ်(ဝင်အင်နဲ့)ပွဲကလာလုံးရောင်။

(၇) ပရူသိုင်ရော်ရှုက်မိတ္ထထင်

ပွဲအခိုင် ကျိုပို့မှာရှုပ် ထွေးလွှာ့ခွဲ့ပလ်လ်းလ်း ကလာင်တို့ လူအာကာသတော်ရှိ ဂကုမည်လျှို့လျှို့ ကျွတ်ပွဲ့န်ကတော်းခြုံး

ဒံနှင့်သွေ်လုပ်ကျေတ်မိန္ဒာဒီနိုင် ဆူးညာတ်ကေတ်အသာင် ကျော်မြေဟ်တဲ့ ကလောင်ဒုံးပုံချွေဘာသာပျော်ရှု။ ထော်ကျော်ကျေတ် မိန္ဒာဒီနိုင်တဲ့ ကလောင်ရှေ့ဆုံးရှု ကျော်စောင်သင်အိုတ်ရှု။ ခုံင်ဗုဏ် လောင်ညီင်ဝတ်စိုးဟ်သိုးဟ်အာ အတိုင်ပကတီကြံးတော်ရှု။ သို့င်တီသုလောင် ဆူးညာတ်ကေတ် အသာင်ကျော်ပဋိမှာရှုပ် တံ့ရှုတဲ့ ဓမ္မဟ်လျှင်ကျော်မြှုဟ်နက်လောန်အိုဟ်တိုးဟ်စိုးစွဲ မလောန်ရှု။ ယောဂုံဟောင် ခဝင်ထော်ကျော်ကျေတ်မိန္ဒာဒီနိုင်တဲ့ ကလောင်ရှိင်ကေတ် ကျေတ်ပုံချွေဘာသာရှု။ ကလောင်ရှိင်ကေတ် သရဏာရှုတ်ပါ (ပုံချွေသရဏာ ကြောမီ) ဂတ်ကျော်ပဋိမှာရှုပ်တံ့ရှုရှု။

ကလောင်ရှိင်ကေတ် သရဏာရှုတ်ပါ-ပုံချွေသရဏာကြောမီ၊ ဓမ္မ သရဏာကြောမီ၊ သံယံသရဏာကြောမီ၊ တုံးဟောင်ဆူးနှင့်ပုံချွေဘာ သာစွဲတ်ရှု။ ဆစိုတ်အယားမာတ်ဒုံးပါင်လာင်ကံ သူးထော် ကျေတ်မိန္ဒာဒီနိုင်ရှု နှိုက္ခုပုံချွေဘာသာဟံ့ဖုံးမှာန်တီ၊ နှိုည်းဓမ္မဟ် ကျော်စောင်သင်ဟံ့သောင်တီ၊ နှိုက္ခုးကျော်ဟံ့သောင်တီတဲ့ အေးဂိုင် ကေတ်သရဏာရှုတ်ကွာရှု။ ဂိုင်ကေတ်သရဏာရှုတ်ကွာတဲ့ ဟောင်ကလောင်နှု ည်းမရှိင်ကေတ်ကျေတ်ပုံချွေဘာသာရောင်။ ဟိုတ်ရှု-သို့င်မည်တီသုဒေးကလောင်ရှိင်ကေတ် သရဏာရှုတ် ပို့ဂိုတကျော်ပဋိမှာရှုပ်တဲ့ ဗြိုက်ကာလစိုင်အာဘာ ကျော်နော်အွား တူမည်ရှု ဒရိန်ရှိင်ကေတ်သီမသုန်မွဲဟာန်ကျော် သရဏာရှုတ် ဓာတ်ပွဲနှင့်ရောင်။

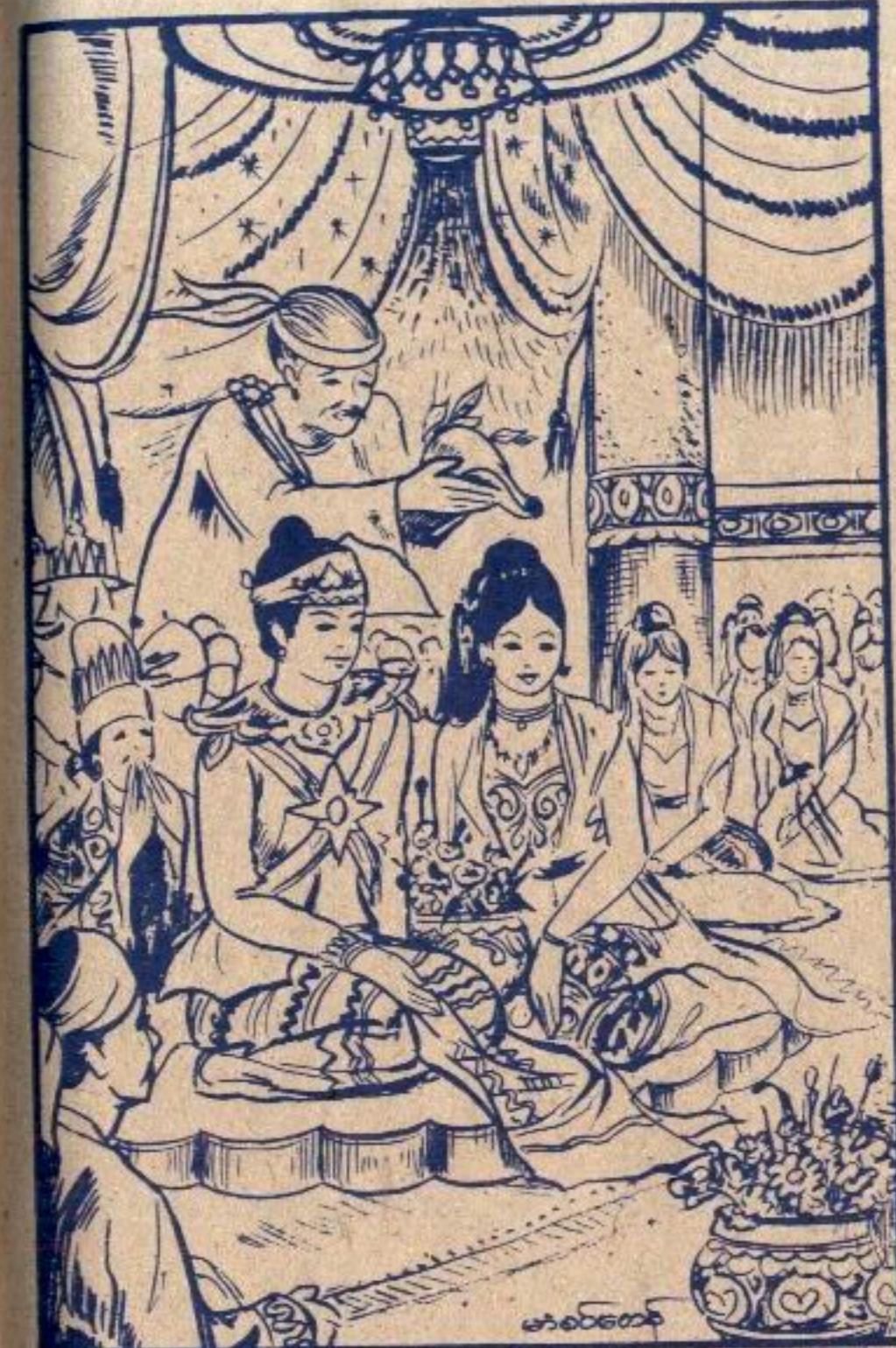
သို့င်တီသုရှု ရှိုက်သုံးဇန်တ္ထိနှုတဲ့ ဟိုတ်နှုသုတ်မြှုမီတ္ထထင်သွေ်လုပ်ရှုတ်၊ ဟံ့ပြုလုပ်ရှုတ်၊ ဗုံးဟ်ကိုခိုင်အစ်င်အတူ၊ စိုတ် ဗတ်ပို့ကျေတ်၊ လညာတ်မွှေတ်ကိုပါ၊ လညာတ်ခုံးကိုရှိုက်လုပ်သက်ပတ်ပုံးမွဲရှု အာတ်အခေါင်မီတ္ထထင် အောင်ဒုံးခုံးအုပ် ပုံ့မှုဟ်ရှုတ်သုတ်မြှု ရိုပ်ကျော်တော်ရှု။ ဟိုတ်နှုသုတ်မြှုမတီရှုတ်ရှုတ်ရှု သွောက်ချုံရော်ရှုတ်၊ ပရောဂုဏ်၊ ပလန်ရှုတ်၊ ဆာပ်ရှုတ်ရှု သို့င်တီသုဖျော်လုပ်သွောတ်တဲ့ရှု။ ရော်ရှုတ်နှု ခုံးရိုင်ကိုကုံးရှု လဝ်ကိုနှုတ်ကွာရှု။ ရော်ရှုတ်ကိုကာထ်သွော လောင်ဟံ့တွေ်င်၊ ကိုကလောင်စ်အာ မိမဝါလောင်ဟံ့ခေါးရေး၊ ဒုံး ဌာန်အပို့နော်မွဲ ဒေးရော်ရှုတ်ကောင်ရှု နှုတ်လျှိုင်သို့င်တီသုရှု။

ပုံ့ဂိုတ်သုတ်မြှုမီင်ရှု သို့င်သွောန်တို့နဲ့ မီတ္ထထင်သွောရှု။ (ယွဲသွောတ်မြှု-သွောတ်မြှုရှု နှိုည်းတူရှုတ်အဲဓာတ်စွဲတ်ရှု။ ပုံ့ည်းတူရှုတ် ရွှေ့အဲမိက်ရွှေ့ယိုက်ပို့နှုန်အပို့က္ခာန်အိုရှု စွဲပိန်လုပ်ရှုကျော်နော်အရှုမဆော သီးနှံကိုအိုတ်လမျှော်ရှု။ ဆဂ်ရှု တူသို့သွောတ်မြှုနှုဟံ့မွဲ ကိုအဲတီ ညီအံ့။) သို့င်တီသုသွောန်တို့တဲ့ (ယွဲမရှာမ်း-အဲခိုက်မြှုရှု နှိုည်းဟံ့မွဲကိုတဲ့ နှုံးဆမိက်မဝါရှု။ အာတ်အခေါင်မိမဝါကွာတဲ့ ဒေးရှုသွောရှုအံ့။) သွောတ်မြှုမီတ္ထထင် လော်ပွဲသို့င်တဲ့ သို့င်ဗုဏ်း ကာနိုဟ်ပရှု ရွှေ့အခေါင်နှုမိမဝါလပါရှု။

သွောက်ချုံသွောက်အဘိသီက် သွောတ်မြှုမီတ္ထထင်ရှု ရွှေ့အခေါင်နဲ့ မိမဝါတဲ့ ပရိသုတ်ကိုမြှုမီပိန်စိုးမလောန်ရှု။ ကွာဟာရွှေ့စီရောင်

အဆေအဟာန်သို့ကြုံအဘိသိက "ရာဇာဘိမျာက" ထို့
မိတ္ထဝ်အာတ်အခေါင်သို့င်ရုသိရှုရ။ (ယွဲမရာစ်-လျှပ်စွဲ
မရာစ်ရော်ရှုတ်အဲခိုက်ပြ ဗြိဒုဒုဂျာနှုန်းနှုန်း အေးရှုသနနှုန်း
ဆေးရှု အဲခိုက်ပြီမိက်ရှုအာတ်အခေါင် သွက်ကက္ခာမည်ဗုဒ္ဓဘာ
သာကမျိုင်ရသ်။ ယွဲမရာစ်-သွတ်နှုတ်တဲ့ မရာစ်လောင်သူး
ထော်ကျွေတ်မိစွာဖို့ရှု။ သွက်ကောန်ချင်ကောန်ဂျာန်ရှုတိအုပ်
မရာစ်ကလောင်ဗုဒ္ဓဘာသာသာကို၊ ကောန်ချင်ကောန်ဂျာန်ကမိုင်
သွက်ရှုကလောင်ရှုပျော်ကျိုးစ်သင် နိကုံအဆက်ဆက်ကိုရှု
ပြုပြု-တက်ပေါ်မံငိုင်ပွဲဟုလုံမွဲချင်ညီအောင်။)

သို့င်တိသုံး မြိုင်ဒေးဂလာန်သွတ်ပြီမြှုံကိုတွေ့ကျင့်တွေ့ပြက်
(စ်ကျင့်စ်ပြက် သွက်ကောန်ဖွဲ့ကြုံစွဲကတော်)တဲ့ ဒုင်တဲ့အဲမ
အိုဟ်တို့ဟ်စိတ်ရှု။ နကိုအာဏာသို့င်ရှု စကာမို့ဟ်မြဲတဲ့
ကိုတက်ပေါ်မံငိုင်ပွဲဟု အတိုင်ဂလာန်သွတ်ပြီ အာတ်လောင်
အခေါင်သို့င်ရှု။ ကောန်ကက္ခာမည်ဗျိုင်ချင်ပေါ်ဟံသာဝတီကမိုင်
သွေးမိုင်ကောတ်ပဲရှုရမှားင် တက်ပေါ်မံငိုင်ပွဲဟ်သာ်ရှုတဲ့
မိုင်စိတ်မှုံးပဲမြှုံးမဲ့မလောန်ရှု။ (သို့ငိုကလောင်ဗုဒ္ဓ သို့ငိုဗုဒ္ဓ
ဘာသာပွဲန်ရသွား၊ ပုံသွေးရှုပျော်ကျိုးစ်သင် အတိုင်ပြက်စိတ်
ပွဲန်ရသွား၊ သွတ်ပြီမိတ္ထဝ် လုပ်ပေါ်ပတိက်ပရောင်ဗုဒ္ဓဘာသာ
အင်နဲ့အာတ် သို့င်ရော်ရှုတ်ကိုဒုဒုဂျာနှုန်းနှုန်း အသိုင်ကျွေးကျွေး
ရသွား။) ဂေးသာ်ရှုတဲ့ စ်စံငိုဗုဒ္ဓလှုလှု ပြုဟ်ယာ်သို့ဟ်ပောင်ဟဲလ
လအာမှက်မတ်တွဲးမံင် ည်င်ရှုံးရှင်ပွားကိုရှု။

၅။ မို့သို့င်ဆာပိုဂုဏ်သွတ်ပြီတို့နှုန်းကျိုးစ်သာ်
သို့ကြုံအဘိသိကိုရှုံးခုင်ယွှုံး သုဘာခွဲ့ခေါ်။ (၃၄)

ပုဂ္ဂလာလရှု သိုင်စကာကိုအာကောန် မိမယဲတူတမိတ္ထ
ထိ(ဓနလယေသ္ထိ)ညားဝါသမွှာကိုတွေသ့ကျင့်စိပ်ဝင်နှစ်သိုင်ရ။
သိုင်လောင် ဘိက်လောင်ပရီသာတ်မှာအနဲ့ဖွဲ့မရှိင်တဲ့ ကိုကျင့်ကော်
ပူးဝင်နှစ်ဖုန်းတို့တဲ့။ သိုင်အမာတ်ဆိုပြုပွာန် ရွှေကျော်ပြော်ကမျှင်
အောင်မန်င်စင်ကမြိုင် ရှိင်ကိုတို့ဝါရဟောသူး၊ ညားလွှေဟုသူမှုဟု
ထော်ကောန်ချင်ဟံသာဝတီနှင့် ကော်မံင်ပူးဝင်နှစ် ဒုံးအသေ
အဟာန်သို့က်အဘိသိက် စပ်ဆုံးစရိတ်များသင် ဓလ်ကျိုင်ဗျာင်
ပိုက်ပိုက် ပြီနှစ်ရွှေကျော်မိတ္ထထိ။

အတိုင်လွှင်အစီအမျှ သို့က်အဘိသိက် သိုင်မည်တမှာ
ဥကရာဇ်ကျောကျာတော်ရှု သိုင်တိသုကိုသုတေသန(ရွှေကျော်မိတ္ထထိ)
ဂုဏ်ရောင်အိုးတွေဖွဲ့စွဲတဲ့ ဗုံးတံစပ်ဆုံးမျှေးပွဲကိုပြု၊ သူတ်ရတ်ပိုက်ပိုက်
မျှော်မျှော်မရှိင်၊ ဓလ်ကိုကျိုင်ဗျာင်၊ ဓရိဟ်ကျားသင်၊ တက်ဗရှု
ကိုင်ကိုက် အခိုက်ပစေကိုပြော်ပြော်ဟု၊ ကောန်ပွာန်ကမြိုင်သွေး
ရှုသော်ဖျော်ကိုပြု၊ ဖွဲ့အလံ့စို့ပုံတ်ခိုဟ်ဝင်နှစ် ဗရုပန်ဗလားကံ
လွှေဟ်ကျို့ပုံ သဘင်သို့က်အဘိသေက်(အဘိသိက်)ရာမာဘိ
သေကားသွေးမှုမျှေးပြီနှစ်ရွှေကျော်နော် ကော်ခစ်ယဉ်တို့ ယဉ်တဆိပ်
ကြာ(သုဘာဒ္ဓါဒေဝါ)ကိုတ်ညီတို့ဝေါဟာ ရွှေကျော်သိုင်ရောင်။

ပုံအခိုင်သွေးမှုသို့က်အဘိသိက်ရှု နှုသဘင်ရှေ့ဖွဲ့တဲးရိသာတ်
မှာအနဲ့တဲ့ ကျင့်ကိုဖြဟာတ် ကျင့်ခုင်ဒါန်ရှု တိည်ငက်ချို့ စီည်း

ကိုကလိုက်ကိုရ။ သွတ်မြေမိတ္ထထာ ရုံချင်ယူနှစ်ကျား သုဘဒ္ဒါ
အဝိတဲ့ မိကိုမဝါလောင် ရုံမှုက်မတ်နော်ကျွေးကျွေးရ။ အစီရင်
ဖို့နှစ်ကျားတို့ အာစိုပ်အတဲ့တဲ့ ပရိသာတ်မှာမြန်တဲ့ ဖွဲ့မတင်ရှုက်
ကိုသိုင်ရှု ကလောင်စအာသို့ကျော်အိုတ်ရ။ ဓမ္မမယေသ့နှဲ
မိမသုဘဒ္ဒါအဝိ ကလုံစွဲမရှုံးသုံးရှုံးရ။ ကလုံမိမ ကလုံခါသီရှု
နှုအခိုက်ကွာဂကူမည်တဲ့ မင်မွှေတွော်အတော်ပွန်ရှု ကေတ်စ
ရှုက်ထောက်ရ။ ဉားစီဒုင်ကလုံသိုင်ကိုကောန်တဲ့ ကလောင်စ
အာသို့ကျော်ရ။

သွတ်နှုတဲ့သိုင်တိသု ဉားထော်ကျော်မိစ္စာဒီဒ္ဒါ၊ ကလောင်
ဒုင်တဲ့ ကျော်ဗုဒ္ဓဘာသာတဲ့ ချင်ဟံသာဝတီရှုလဟုရာင်ဆဲ
တို့နှာ ပိုကိုပ်ကွာတော်ပွန်ရ။ ပုဂ္ဂိုရှုသုံးကျားစ်သင်တံ့ရှု
ရုံရှုသုံးအတိုင်ပိုက်စိတ် ရုံကျောန်ကာကုသိုလ် အတိုင်ပိုက်
စိတ်၊ ရုံယိုက်ခိုက်ထံက်ပင်သာသနာ အတိုင်ပိုက်စိတ်တဲ့
ချင်မြဟ်ကွာန်မိပ်ကျွေးကျွေးရ။ သိုင်တိသုကိုနှစ်ကျားသုဘဒ္ဒါအေ
ဝိရှုံးစိရောင်ဖန်ဖက် လပါပရောင်လောကဝတ် ဖွဲ့ကိုစ်၊ ဓမ္မ^၁
ဝတ်ဒေးကိုသွာ်၊ ရာဇာဝတ်ဒေးကိုရှုံး၊ ဟံုံးပြုံးကောန်ကူး
မည် နက်စောင်ပျော်နှစ်တပ်တပ်တဲ့တဲ့၊ ချင်ကွာန်စိုးဟုသိုံး
ရှုံးမြှေ့မြောန်ရောင်။ ဟိုတ်ရှု သိုင်တိသုရော်ရှုံးကိုတိုင်မိတ္ထထာ

အဘိသိကိုက်မိုးဟ် ဖိုပ်မွဲကိုဒါန်(ဖိုပ်သင်ဗွဲခရာ) ဇူးမြှု
သာင်ဇူးတဲ့ သိုင်တိသုလူ့ရင်ကိုနှင့်ချင့်မလျှင်မြှင့်သို့က်
ကိုသာသနာ ဆက်အာဂတ်တံ့ပွန်ရောင်။

(၈) ပရှသိုင်ကိုဒုဟ်ဒဏ်ဗုံးအလီ

သိုင်တိသုရွှေ့ ဟိုတ်နှုံးတီမိစ္စာဒီဒ္ဒါတဲ့ ပျော်စိုံတ်ပလို
ကျွေးကျော်ဗုဒ္ဓဘာသာရှုရ။ ကျော်ဂတ်ဒေးအာ၊ လညာတ်ဗုံး
ဗြိုက်အာတဲ့ အလုံးချင်ဗော်မေးဖွဲ့ထော်ပျော်စိုံတ် ဂိုံးချင်လပါဗုံး
တီတံ့ဖအိုတ်ရ။ ဟိုတ်နှုံးကျော် မူးသာသနာစိုး ပို့ချုံးထော်
ကျွေးကျော်ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ ပါက္ခာင်နှုဂ်ရှုတံ့ရ။ ဟိုတ်ကိုဖို့စိုး
ဆက်စပ်ချုံးချင်ကျော်ရောင်သဲ့တဲ့၊ ယဝရှုံးရင်ဟိုတ်တံ့တံ့မူးချုံး
သာတ်အာဗုံးတီ မိစ္စာဒီဒ္ဒါတံ့ရှုရ။ ပူးကာလရှု နက်အသံသိုင်
ကိုရပ်နှင်ဗုံးမိစ္စာဒီဒ္ဒါတံ့ရှုတဲ့ ကော်စိုံပျော်ကျော်ဝင်နှုံး ဟွှာန်
လဲးလဲးရ။ မိတ်ဂတ်ဝင်တံ့ရှု ရပ်စိုံနှင်ဖအိုတ်ရ။ နက်အသံသိုင်ရှု
ဟိုဂ်းတို့န်သံ့ရ။ (ဟဲ ဗုံးအယုတ်တဲ့ မျှတဲ့စံုပျော်ပလို
လပ်ကျော်အဲတဲ့အဲအဲကိုဒုဟ်ဒဏ်ဂိုံးတ်မှုတဲ့ရ) ဂဲးတဲ့ဖျော်အ
သံုံးတ်ရ။ စကာမိုးဟ်ဂုံးရင် ကိုခါလပ်ကတိုင်ဆက်တဲ့ သိုင်
ကိုတိုံပ်ထော် ဂျို့ကျို့ဖအိုတ်ရ။ (ဂရို့ဟ်ကျားဘယ်၊ ဒေးစရဲ
လျှော်ရ။)

ကောန်ချင်းမရေးကိုပါမျိုင် မိမိဝရီင်သိုင်ကိုဒုဟ်ဂစိတ္တ
(ဟလေးတိုး၊ လလေးကိုအေး၊ ဗဗဲးအယူတ်တံ့) ဆက်ရော့
တွေဟ်လက်ဂရိဟ်ဖျို့အိတ်ရ။ မိုဟ်ဖို့ဖိုင်ညာတ်ဒေးသိုင်ကိုဒုဟ်
ဂစိတ္တ်ရှိ ဖေက်ကမ္မာမြှင့် ရှင်ကျင်မြဲလစ်တ်ကိုရ။ ခုံပြလောန်
သန် ကျော်စပ်သင်တ်ရှိ ဂရိဟ်ဖျို့စုတ်လုတ်ဒုဟ်ဟွာထောက်ရ။
ညားလို့မြဲဟွာဟို ယဝ်ရဂရိဟ်ဖျို့စုတ်လုတ်ဒုဟ်မှုး ခြာဟွာလံဒေး
ဒုင်ဒုဟ်ဒဏ်လျှဟ်၊ ဒုဟ်ဒဏ်ဂတ်(အပါယ်ပန်)ခုံခုံရှိရှိ တုန်
ကျော်ခုံခုံရှိရ။ ဗဗဲးတီမိစွာဘီးဒီးဘံးထံးလောင် ဒေးဒုင်ဒုဟ်ဒဏ်သိုင်
လျှဟ်တဲ့ ဒုဟ်အပါယ်ပန်ရှိ ဗုံးဟွာမာန်ရ။ ဗဗဲးတီမိစွာဘီးဒီး
ဗလေတ်အားလေတ်ကျင်တ်ရှိ လှို့လှို့ဖေက်သိုင်ဂစိတ္တ်တဲ့
တိုင်အာကျွာတ်မီကြှင် ဆင်ဥုံးဂစိတ်ထေားဇက္ခကုအိတ်ရ။
အလုံဇက္ခကုချို့တ်ရှိရှိဟ်ဖို့စုတ်တဲ့ ဆင်ဂစိတ်ထေားဇက္ခကု ပုံကို
ကျွာတ်မီကြှင်ရောင်။ ဟိုတ်ရှိ-ဗဗဲးတီမိစွာဘီးဒီးဖို့ကျင်နှင့်
အင်ဝတ် ဓန်္ဂုံးစကေလောန် ပုံချင်မည်ရှိခြာဟွာလံဒာန်ကျွာတ်
ပလိုသာသနာ ဒေးအာစိပ်ဒုဟ်ဂစိတ်ဖုံးအိတ်ရောင်။

[ତନ୍ଦ୍ରତ ... ଝୁଲାତିତି ଶଙ୍କିତିରେହୁପୁଣ୍ୟାତିରି
କୁଣ୍ଡ ତିଲାଦ ଲୁଃଗଃତ୍ୱାତିର୍ଗିର୍ଭଗ୍ନାର୍ଥି । ଉଲାଫ୍କର୍ମଯୋଗିନ୍ୟା
ପ୍ରିଣ୍ୟାତାତ୍ମା ତାଲିଲୁଃଗଃଷ୍ଟଗ୍ରାର୍ଥି । (ଉଲାଫ୍କର୍ମାବାଂଦି)]

(၉) ပရသိုင်စကိုသာသန

ကြကေတ်နဲ့တေးကျော် ဒရက်ဇေသဘသနာတဲ့ သို့င်တိသေ
ကိုစုံကျော် သူဘဒ္ဒါအခိုင် သွေလပ်ကုသို့ဖွံ့မရှိင် ဗိုသာသန
ကျော်နှင့်ကိုစုံသွေပြုပဲ။ ကျော်ပဋိမာရှုပဲ ပဲဝင်နှစ်ကို၊ ပဲချင်ကိုနိမန်
ကဲတော့ဖွံ့ခိုဟ်သွေပျော်ကျော်ပဲ။ ကျော်ပဏီမာရှုပဲပြုင်တဲ့ ပဏေဘဲ
လပ်မြဲဆဲပဲ။ သွေကိုစုံကုသို့ သို့င်ကော့ဂုဏ်လျှို့နှစ်တဲ့ အလှုံးကျေ
သို့င်ကုံးအကျော်ပြန်လပ်စေတဲ့ မြဲကော်။ သို့င်လပ်ခါတ်ကျေပဲစေတဲ့
ရှုပဲ။ ကျော်စေတဲ့ ကိုယ့် “ ကျော်ကုံးပန် ” ပြောကတ်ချုံင်နှင့်ကို
လျှို့ပဲ။ ပူးအရှုံးကျော်စေတဲ့ သို့င်ခဲ့လပ်ဘူတ်နှေ့မြဲဖျော်ထပ်
စီအောင်တဲ့ ကျော်ပဏီမာရှုပဲပြုင်ကို၊ လိုက်ပိဋ္ဌကတ်ပိုကြိုင်ကို
သွေပူးစွဲပဲနဲ့လပ် ပဲဘူတ်ကျော်ကုံးပန်ရှုပဲ။ ရှုပ်ကွေးကျော်နဲ့ဖော်
(အသိတိသာဝက)ပြုင်ကို၊ ရှုပ်သို့င်ကိုရှုပ်ရှုကျော်ကို၊ ဗိုသိုံးကို
စေကျော်သွေသွေရှု သောနဲ့လပ်နက်ရှုပ်ထပ် ထမ္မာတ်တဲ့ သွေပူး
စွဲပဲနဲ့လပ်ပဲဘူတ်ကျော်ကုံးပန်ရှုပဲ။

သိုင်တိသုဂ္ဂ ဟိုတ်နှစဗ္ဗားပိုင်ဖက်ဟဲဟဲကျော်သုတေသန
အခါစီ၊ သူ့သုခိုတ်ကို ပူရှုသပ္ပါယ်စီ၊ ဆွဲတ်ပဋိပတ်လောင်
ခိုဟ်ကျော်၊ စိုတ်စရိတ်လောင်ခိုဟ်ကျော်ရှုသုရှု ပုံမဏေသု
ရတ်ပိုလောင်ရှိုင်ကျော်တဲ့ မွေ့ဖို့သိဘုတ်ဘာမြှုပ် အပေါ်တ်သာ
သနာဆတ်ကြဟ်တ်ရှု လဟိုပိုနိုတိဖအိုတ်ရ။ ကျော်စေတီလို

လုပ်ခံင်တံ့ရှုလောင် ကလောင်ဒက်ပျော်တိဖအခိုတ်ရ။ ကျောစေတီ မံက်တန္ထသွင်(၁၄၆-ဟတ်ရှု ဒက်ထပ်သွင်ပိုန်ဝါဟတ်တဲ့ နှုအာသွင်သွင်-ဟတ်ရ။ သွိုင်တိသေ ပဒကာကျော်မံက်တ မွေးဝါပျော်ရှု ဒယ့်တမ္မားအာ အလုံချင်းပေါ့ရ။ အလုံကျော်သွိုင် ကိုကျော်နှုန်းကျော်တိတဲ့ ကလောင်ပိုန်ကျိုးင်ထား ကျော်မံက်တ ပျော်ရ။ ဒက်ပျော်လားကျော်စေတီသွား နှုသွန်(၁၅) ဇက်တဲ့ ကိုဒါန်ဖြစ် သင်စရှိဟန်ပုပ်ရံကျော် ပူးကျော်မှုဟန်ရ။

သွိုင်ကိုရွှေကျော် ရပ်ဆုံးပေါ်ထား (ပလင်ကာထား)စင်စ ရှုဟန်ကိုဟန်တံ့ဖျော်တဲ့ (မိန့်ပိန့်-မိန့်ပိန့်-မိန့်ပိန့်)ဟိုတိုန်ပိဝါရ။ ပရီယာတ်မှာမေနတံ့လောင် မိပိစိတ်အခိုတ်တိုဟ် ပိုသုက္ခသို့သွိုင်တဲ့ ခုင်သာစုံပြုပြုပြုအခိုတ်ရ။ သွိုင်ကိုရွှေကျော် ဗရိုလဟုသာသုနာ ခုင်ဒကာပစ္စယ်ပန် ဖူးန်လားကျော်လုလ ပူးချင်းပေါ့မရှိင်တဲ့ (ကျော်နိုဗာန်သတိက်)လောင် သွိုင်တိသေသွှုံးခား “ ဝင်ဓါတ် ကျော်ပေါ့အွား ” သွေးလာ်ရ။ သွိုင်တိသေသွှုံး နှုဒကာကျော် မှုဟန်, ကျော်နိုဗာန်သတိက်, ကျော်စေတီတွော်သာအာင်နှုံးတွဲ မရှိင်ရောင်။ ဟိုတ်ရှု- သွိုင်တိသေကိုရွှေကျော်သုဘွှဲ့အော် စီရောင်ပြုပြောင်ကာကျော်သုရှိင်ကိုအဲ့၊ ဂုံးတာသို့က်လောကီ လော ကုတ္တိမှုကိုနိုဗာန် ဆာန်ကူး ဆာန်ဘာသာ ဆာန်သာသနာ ဆာန်လိုက်ပတ်ဟဲ့ မူးရင်ကိုန်ချင်နန်ထား လုက်စုပ်နှုံး ပယားလှုံးဟံ့ဌလားကွော်မှုဒွာဘာသာ နှုကိုစာအာသွင်ရောင်။

(၁၀) ဝရှုသေးလေ့ရှုံးကျော်နမာတသေး

ပွဲအရာသေးမလေ့ရှုံးကျော် နမာတသေးရှု ယ်ရထ်ကို လိက်ပတ်ပြကိုဟ်တုံကျော်မူး နှုံးခြုံင်(နှုံးတွဲနှုံးရှု) သွေးတိ ကေတ်မာန်ရ။ သွေးမလေ့ရှုံးကျော် နကိုဂါထာနမာတသေးရှု နှုံးခြုံင်နှုံးလက်ထာက် ကျော်တွဲပိုဂေါတမတော်ရ။ သွေးတံ့ရှု-

- (၁) သွိုင်မဟိုနှုံး။ (အဋ္ဌကထာ ဓမ္မပဒက္ခပ်မဲ့၊ ဝစ္စာမှာ ထောရ်သာရီပိုတ်။)
- (၂) သွိုင်အိန်။ (ပါဋ္ဌသွေးမဟာဝါသလွှာပည့်သွေးတ်ကြပ် အိုတ်။)
- (၃) သွိုင်ပသိုန်။ (ပါဋ္ဌမဏီမပလ္လာသာ ပိယောတိက သုတ်)
- (၄) ဗုံးအားရာမဒ္ဓား။ (ပါဋ္ဌအရှုံးဇီုရှု ခုကနိပါတ်၊ သမစိတ္တာဝ်။)
- (၅) ဗုံးကရဏာပါလီ။ (ပါဋ္ဌအရှုံးတွဲပိုရှု ပည့်ကနိပါတ်၊ ကရဏာပါလီသွေးတ်။)
- (၆) ဗုံးအာဏုသောကီ။ (ပါဋ္ဌမဏီမပလ္လာသာ၊ စူလ ဟတ္တိပဒေါပမသုတ်။)
- (၇) ဗုံးပြဟ္မာယူ။ (ပါဋ္ဌမဏီမပလ္လာသာပြဟ္မာယူသုတ်။)
- (၈) ဗုံးပြခန္ဓာနှုံး။ (ပါဋ္ဌသွေးမဟာဝါသပြဟ္မာယူသုတ်၊ ပြဟ္မာ

କାହିଁ ଯୁତି, ପିଣ୍ଡମଣ୍ଡିମଂଙ୍ଗାଳ ବର୍ଗୀରଂଧୁତ)
ଲୁଃଶିତ୍ତର୍ଥରେଣ୍ଟ ॥

အွာချူးလိက်ခုံပြကိုဟိုတိသိတဲ့ ဒေါ်ပြန်ကိုဂါထာဓမ္မင်
အဆိုရာယ် နမောတသုတဲ့ ဗျာကိုပိုကာဒေါးချူးလုပ်ပုံကိုလိက်
နမောတသုရောင်။ ပုံကိုမွဲဂါထာစံ ဂုဏ်ကျောပါလုပ်ပိုရ။
ပိုမူးရှု ဘဂဝတော် ဂုဏ်ဘဂဝါ၊ အရဟတော် ဂုဏ်ကျော
အရဟဲ၊ သမ္မာသမ္မာသုရှု-ဂုဏ်ကျောသမ္မာသမ္မာသုရှုမူးရှု။
နမောတသု မွဲပိုဝိဇ္ဈာတ်စိုင်ရှု ဂုဏ်ကျောပါလုပ်ပိုတဲ့ ရဲအွာ
လောကီညားမလွှာဟ်ဂျောက် ဂုဏ်ကျောစိုင်ရှု ချူးကိုဖျော်အင်

ပုသ္နရှိတော်၊ ပူဂျီထင်သွန်ဗရိတ်၊ ပုံမဖောင်တိကမ္မဝါတ်တဲ့
စကာခိုဟ်ကုံးကျိုးရော်၊ အခါကာလကြပ်ကိုဖြယ်ကပ်အန္တရာယ
မဲမဲကိုချုံ၊ အခါကာလကြပ်စိုပ်ဒုက် ပရှိက်နွော်နွော်ကိုချုံ၊
ရုပ်ပွဲတို့င်၊ ရုပ်နွဲလ်ဒ်ကျာင်ထွေ့င် နက်ဂါထာနမော
တသု ဘဂဝတော် အရဟတော် သမ္မဘသမ္မခြာသု မူးအင်နူး
အာအိတ်သို့ရောင်။ ဟိုတ်ရှု- ဂက္ဗမည်ပိုရုပ္ပါဒာသာသာဂမ္မင်
ပနွော်ကိုရှုက်ကျိုးစ်သင်တဲ့ သွက်ရုပ္ပါဒ်ဒုက် ပရှိက်ဘယ်
အန္တရာယ်ဆွေတိနွော်တံ့ရှိနိုန်လ်အင်ဓိသိဒ္ဓကိုဂါထာ နမော
တသုအိတ်ညီ။

(୧୦) ପରିମ୍ବାନ୍ତିକ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ପରିବାରକାରୀ ପରିବାରକାରୀ

သွတ်မြေမိတ္ထင်ကိုဆုံးရောဖိုင် အာဝင်ဆုံးကျင်မွဲတဲ့ဟံ့ဌံး
ကျောပို့မှာရပ်ခွဲ့ကြောမြိုင်မထော်လပ်ရှုရ။ မိတ္ထင်ခံ
ကျောတံ့ရှုတဲ့ ဒက္ခာပုန်လပ်ကျောစော် သို့င်လပ်ကျောပို့မှာရပ်ရ။
(ကျောပို့မှာရပ်ခွဲ့ကြောပူးနဲ့လပ် ဗောကျောစော်ရောင်ထော်)
ဟိုတဲ့နှုန်းတွေတဲ့မြေမိတ္ထင် ရှုံးဆုံးကျောရှုရ သို့င်စကားကိုအာ
ဂိုတ်ထော်ရ။ မို့ဟုတဲ့တော်ရှုသို့င်လပ် အာဂိုတ်မိတ္
ထင်လပါရှုရ။

မို့ဂိုတ်မိတ္ထင်... ခိုက်သို့င်ကောတ်နှင့်စိုင်၏ နှုံးရင်စိုင်
တဲ့ကိုလိုန်ဂိုတ် မိတ္ထင်ရ။ စိုင်ဟွှံ့ဂိုင်လိုန် ဟွှံ့ဂိုင်လုပ်ရ။
ဥာစိုင်(ပွင့်စိုင်)စံကိုကရာင်လပ် စိုင်ဟွှံ့ဂိုင်လုပ်ကရောက
ညာင်တဲ့ ဤပို့တိုင်အာရ။ ဥာစိုင်လပ် ဤပို့တ်နှင့်စိုင်၏ နှုံးရင်
စိုင်မွဲတဲ့မြို့န် ကိုလိုန်ဂိုတ်မိတ္ထင် ဟွှံ့ဂိုင်လိုန်၊ ဟွှံ့ဂိုင်လုပ်
မွဲရ။ ကရောကညာင် ရမျာ်သတ်ထတ် မွဲအြောတ်ကအုတ်ပြုပြု
ဆုတ်တိုင်ပေက်ဒေဆုတ်ပုံးပုံးပြုရ။ ဖေက်မိတ္ထင် အကုခတ်ကိုပုံး
ကဝံက် ဗျာတဲ့က်တဲ့ ဤပို့အာကရောအာ ထုက်ထက်အုတ်ရ။
ဒုၢုရ ကိုစိုင်လိုန်ဂိုတ် မိတ္ထင်ဟွှံ့ဂိုင်လိုန်ရ ခိုက်ဆုံးသို့င်အာ
မွဲ့သို့င်မြဲမပြုဟုရ။

သို့င်ဟိုသုတေသနပုံးပုံးပြုရ။ “ ပြုအယုတ်ရ စံကိုဂိုတ်ထော်ကို
ပွုတ်ကအုံချုံက်ညီ။ ” ဂေးသုတ်တဲ့ ခိုက်ဆုံးသို့င်သူအတိုင်ရှုရ။

တူးလောင် စံပွဲတဲ့ ပွဲတဲ့ချုံက်ဂံကိုပို့ခြင် ညံ့င်ရဲလစအနဲ့
တတ်ကိုရ။ ခိုက်ဆုံးကလောင်လော်စွဲ့သို့င်တဲ့ “ စံက်ကတိုင်
လယိုဟ်ကံတဲ့ တိုပိုဂံစိတ်ထော်ညီ။ ” ဖျော်အသံမွဲပို့ပုန်ရ။
အတိုင်အသံသို့င်ရှု စံက်ခဲ့ကတိုင် လယိုဟ်ကံတဲ့ ဖျော်ကား
သွတ်မြေမိတ္ထင်ရ။

မို့တ်ကွဲတ်ထော်ဖျော်မိတ္ထင် ပွဲကတိုင်တဲ့ မိတ္ထင်အတ်
ခြင်းကိုင်ကိုသာသကာရ။ ကျာဟွှံ့တိုင်တို့ကို သို့င်တို့သုစိုင်
ကျောင်တဲ့ သွာန်တို့န်မိတ္ထင်သုတေသနပွဲရ။ (ဟဲသွတ်မြေ အုံဟ်ရွှေက်
ကျောပြောရှုရှိပြောရှုမာန်ဟာ၊ အွားပြောရှုရှိပြောရှုမာန်ဟာ၊ ဗုဒ္ဓနိမိတ်
ကျောပို့မှာရပ်ရှု ယ်ရကဗောင်တို့န်လွှာ။)အာကာသမာန်မှုး
ပြောရှိရှင်လမျှော်ရှု။ ယ်ရကဗောင်ဟွှံ့မာန်မှုး ပြောရှိပွဲကတိုင်ကံ
ရှု။)ဂေးသုတ်တဲ့ သွတ်မြေမိတ္ထင် ပသစ္စအခို့ကွာန် ပင်တဲ့လော်
ခြင်ရှု။

အတိုင်စွဲတ်သစ္စအခို့ကွာန် မိတ္ထင်ရှုဟောင်ကျောပို့မှာရပ်
ကိုစိုင်ခွဲ့ကြော ကလောင်တို့န်လွှာ။ အာကာသအုတ်ရ။ အလုံကောန်
ချင်းကော်မွဲ ညားပို့အဲပို့ ဗရာဟိုထိုင်သားကလိုက်ကိုကြော်ခြုံအသံ
အော်လောန်တဲ့ ပုံးပုံးလော်အုတ်ရ။ သို့င်တို့သုလောင်သွှေးအံသံ
တဲ့ကိုအခေါင်သွတ်မြေ ဗလားကော်နှုန်းပို့ဂိုတ်ရ။ (ဂလာန်
သွော်ဆုံးခြင်တံ့ရှု တုပ်ကိုပို့က်အွားရာအောင်မည် ဖုန်းအုတ်ရ။)

ကာလသို့ငတိသု ကလင်နှဂကူမည်ဗျာဘာသာရှိဟိုကို
မိတ္တထ် သာ့ခံရ။ “ ယွဲအေးပြ-အွာအေးပြရပ်စီးကျော် ဒုသို့
တူဖိုအာနှုတ်မနော်ရှိဟ်တော်ဟုမာန် အလှုံးကျအဲခုံခိုံပုံလော်
တဲ့ရ။ ဟိုတ်ရှိရ အဲမလေးကိုအခိုက် မိန့်ကိုတသိုက် လမျိုးတဲ့ရ။
အေးပြသွာက်ခုံကရှင်ပိုစ်ရှိ ဂရှင်ပိုညီ။ ” ကုအခေါင်ကတေပရိသာတ်
တဲ့ရ။ မိတ္တထ်ခုံအခေါင်တဲ့ လျှော်ပိုသို့ငသာ့ခံရ။ “ ယွဲမရာမဲ့
ရပ်ကျော်ကိုင်ခွဲ နှစ်စီးအော်ကျော်ကမျိုးငရအော်။ အယားမာတ်ရပ်စီးကျော်
ပင်ဟောင် ကလာင်တို့နှုန်အာလွှာ။အာကာသမာန်ကို မရာမဲ့ခုံပုံ
လျှော်မာန်ကိုရှိ ယဝ်ရှုံးကျော်ကမျိုးငမဲ့ ပသာ့ခုံသွေးမာန်ကိုရော်
မရာမဲ့။ ”

မိတ္ထထပ်ဆက်ဂလာန်ဂတ္တ မြတ်ပျော်ရှု “ ယွဲမရာဇ်-အွား
မရာဇ်တီမိစ္စာဒီ၌ မူးကိုလမျိုးပြုမရာဇ်ရှုသွေ့ခြင်လျှော်ရှု သွက်မ
ရာဇ်ခံတီအစောသထိုက်ည်းတံကလာင်တိန် လျှေားအကာသည်
အ။ကျော်ဆုဒ်ကုတ်အဲခိုက်ဖြ မသွားရှုရှု ဟွဦးမြဲက်လမျိုး၊ တီမိစ္စာ
ဒီ၌အွားမရာဇ်ရှု နှဲက်လမျိုး၊ ပိုလ်တွေ်ရောင်သွေ့ရော က်ည်းတံ
ကလာင်တိန်လျှေားအမှုညီအ။ ” လော်ပြီသွေ့တဲ့ သိုင်လောင်
အိုတ်အာကာသပ်ရ။ ကာလရှု နက်အာဏာသိုင်က်ကော်နှင်
တီမိစ္စာဒီ၌ ကော်စိုပ်ကျောင်ဝင်နှစ်တဲ့ သိုင်ဟိုတိန်သွေ့ရ။

“ ယွဲဗုံး တိမိစ္ဆာဒီဋ္ဌတံသူးကမိုင် မူးတံကလာင်တိန်ရှား၊ အာကာသမာန်တိဟ် ကလာင်ညီ၊ ယပ်ရကလာင်ဟုမာန်မူး ဒေးဘယ်ရာဇာဒဏ်အဲရ။ ” ဂါးသိရှုတဲ့ သွက်ချုံကလာင်ရှု တိဗုံးမိစ္ဆာဒီဋ္ဌကမိုင် ဖွောတ်တိန်ဂါထာ မန်ယန်ခြန်ကျေး ဥုံသွား နာနာသိရှု။ အယျင်တံရှု ဒံင်သွှေ်တိန်သုင်ရစာင်ဝါစိုးသွား အတွဲလောတ်နှစ်တိအိုတ်ရ။ ရှင်ဗိုစဟွဲမိပ်တဲ့ အိန်ရီလိုလ် အိုတ်ရ။ ဗူးခွံအနုပ်ဖော်ဒောရာ သွက်ချုံကလာင်ရှား၊ အာကာသရှု ဟွဲမွဲလဲးလဲးတဲ့ ဒံင်သွှေ်တိန်ဒဏ်ဒင်ရ။ လံတို့လဲ သွိုင်ဗိုစဟွဲမိပ်တဲ့ “ ကော်အယျင်တဲ့ ရပ်လံင်ရပ်ဗိုအော်ခင် မူသိဟွဲရှု၊ အယျင်တဲ့လွှဲမံင့်ပွဲတွေ့ရားချင်အဲညီ၊ တိတ်နှုတွေ့ရား ချင်အဲပြဟ်ပြဟ်ညီ။ ” ဂါးတဲ့ ဗက်ပို့တ်ထော်ဗုံးတိမိစ္ဆာဒီဋ္ဌ နှုတွေ့ရားချင်ဟံသာဝတီရောင်း (ဟွဲတုပ်ကုတ်တွေ့ရာဇာဝင်မည်။)

ဗုဒ္ဓဘာသုပေမျိုးတွင် အမြန်ဆုံး ဖြစ်သော ရဟန် မြတ်သူများ
မြတ်သူများ မြတ်သူများ မြတ်သူများ မြတ်သူများ မြတ်သူများ

မီသံယံသရဏ်ကစ္စမိ “နိုင်လင်သရဏာဂဏ်လိုင်းတတဲ့
တဲ့ဗုံးအာန့်ဒိုက် ပရိက်ဘယ်အန္တရာယ်လမျှောင်။

ଭୁବନେଶ୍ୱର ପାତ୍ର କଥା ପାଇଁ ଏହି ଲଙ୍ଘନ ଦେଖିବା
ପାଇଁ ଆମେ ଯାଇବାକୁ ପରିଚୟ ପାଇବାକୁ ପରିଚୟ
ପାଇଁ ଏହି ଲଙ୍ଘନ ଦେଖିବାକୁ ପରିଚୟ ପାଇବାକୁ
ପରିଚୟ ପାଇଁ ଏହି ଲଙ୍ଘନ ଦେଖିବାକୁ ପରିଚୟ ପାଇଁ

ပူရိခံဖွှဲနိုင်လပ် ဆီနှစ်လပ်သရဏရဏ်ပိုဂု ကလိုခံဖွှဲလောကီ
လောကုဇ္ဈိုရ မဂ်ဖိုနို့ဗြာန်တဲ့ ဘဝလျှော်လပ် ကျောန်စဉ်ဗြိုပ်၊
ယဲကပ်အန္တရာယ်လပ် ခံလဲလောင်၊ ပျော်ကျော်အခိုက်ပွဲမူး၊
နွေးသတ္တုအိတ်သို့ရ။ သွော်ပြီမိတ္ထထပ် ကျိုင်လပ်ကယိုင်ရတ်ပါ
ကလိုခံဖွှဲပြီ တဲ့သွော်တဲ့၊ သရဏရဏ်ပိုဟောင်စဉ်ပွဲဗုံးကို
အန္တရာယ်လမျိုးရ။ ကျိုခုပ်သင်ဟောင် ခံမွှော်ဖျော်စိတ်ခံခြုံသွေး
ဗုဒ္ဓရုပ်သုပ္ပါယ်မူးကိုအခိုက် အပါယ်ပန်ရောင်။

ဟိတ်ရှုရ-အွာချူဝင်မိတ္ထယ် ဂက္ဗအင်ဂလိက်မြဲယူရှိ၊
အီ၊ ဟာဖော် ချူပစ္စတ်သူမြိုလ် နှုသူ့မရိုင်သူ့တော်ဒုံးလှို

ရှုကိတ်ညီကိုတိရာဇ်ရာအဝင်မည်လောင်စွဲ၊ အူးလျှို့ဂြိုကိတ်ညီကို
တိုက္ခာ်လောင်စွဲ၊ သွက်ဂက္ဗမည် ကောန်ညားဗုဒ္ဓဘာသာဂုဏ်
ပံ့ပြေဟန်လျှောင်မြှင့်သို့ကိုပဲရတ်ပါ၊ ပံ့ခြုံဂက္ဗုဒ္ဓဘာသာဘုံးဘုံးအတော်
အတော် ဒေါ်မမောင်ထွေးကိုဝင်မိတ္ထထား အူးဂက္ဗာအင်ဂလိကိုရှု
ရောင်။

ପରିବାରକୁ ମେଲ୍‌ମନ୍‌ଦିନ ଦେଖିବାରେ ଯାଏଇବେ

“ ဗုဒ္ဓဘာသုတရိုပ် ချင်ဟံသာဝတီနှင့်ထပ်အတော်၊
နှစ်သမလ၏ပုံတဲ့၊ သွေးတိသုန္တက္ခတ်၊ သွေးမလောန်ကျောင်နှင့်
တော်တံ့ရှု နှစ်သွေးတိရှုနှင့်သာသနာအိုတ်ရ။ ပုံးကိုခိုက်သာသနာ
အိုတ်ရ။ ရှုံးသွေးအဲပရဲရတ်ပါ ဒက်ကျော်သိုင်ဘာခုံရပ်ကျော်သွေး
သွေးကိုရတ်ပါပြုကာပတဲ့အို မင်သီပင်မင်စိုး ပွင့်ဘာဝနာဏ္ဏတ်
ဗက်ဂလာန်သာသနာသွေးဖုံအိုတ်ရ။

နဲ့သိတိသောရာ၏ မန္ဒက္ခတ်စုထပ်အတောင်သို့ရှိ နှုမိန္ဒာဒိဋ္ဌ
တုန်ဖော်အဝဒတ်၊ ကျော်ဟံသွာ်ခိုပ်ဟံသွာ်မိုင် ဂမိုဗမ္မားဟံသွာ်
သွေ့ရှုံး။ ရပ်ကျော်တံ့ရှုံး ကိုထွင်ဖူး ပိုတ်ထော်ပဲ့ခုံးထို့ငြင်ပဲ့သရှိ
အခိုတ်ရ။ ကြံ့ရုံး ကောန်ဖြေသွှေ့မြဲ့၊ ပတလခိုင်သစ္စာစာကမ
လောန်။ ဘဒ်အဝရိုက်းယဉ်။ သမတ်ဖြို့ရှိ နှုအုယ်မန္ဒ်သွား

တိတ်ကလင်ပင်မိုင်ခိုင်လျှို့ ဂကော်မိမဇကုတဲ့။ သွေးသွေးကိုရှိ
ရတ်ပြုကာလောန်။ ဒုက္ခန်းကေတ်သရဏာဂမနပိလျှို့ရှိဟုတဲ့ရ။

ဒေါကာလသမတ်မြေ မနှုပထမအပဲရှိ၊ ကာလရှုရ သို့ကို
ထော်ကျော်ရှုပ်ကျော်တံ့ရှိရ။ နှဲကာလမွဲတဲ့ သမတ်မြေဖြစ်ဟု သို့
တဲ့သပေါက်ဒေါက်ရှုပ်ကျော်ရ။ သမတ်မြေပင်ပတိတ် နှုရှုပ်ကျော်သို့
ထ်မရှုလဟုဆုံးပို့ရှုပ်ရှုပ်ကျော်တံ့ရော် “မူပည်းမထော်လင်ရှုပ်ကျော်တံ့ရော်”
သမတ်မြေသွာန်။ တဲ့ခိုက်မြေမနှော်တံ့ဟိုတိုန်ရှိ။ “ယွဲမီ။ သို့ဂုံး
အဲတ်ဗက်ဂလာန် အစာတီတံ့ရှိတဲ့၊ ကိုည်းတံ့ထော်ကျော်ရှုပ်ကျော်
တံ့ရော်။ ဒုံးည်းလော်ရှုပ်သွေးကျော်စေတီတံ့ရှိ သို့ကိုဂို့တ်
ထော်ကျော်ရှိ။” သို့ဂုံးခိုက်မြေတံ့ရှိဂုံး။

သမတ်မြေမိုင်တဲ့သွေးရှိ။ “နှုရသာ်ရှိအဲသလ်းလမျှေးရတ်
ပို့ရှိ။ အဲခုင်ဂို့တ်ရသမတ်မြေဂုံး။ မွှေးတံ့ကြာတ်ကြာတဲ့၊ ပင်ပတိုန်
လင်ပွဲဖြေပို့ဂုံးတဲ့” ကော်သမတ်မြေသို့ခိုက်တံ့ကြာတ်ပင်
ပတိုန်လင်ပွဲဖြေပို့အိုတ်ရှိ။ ဒုံးသမတ်မြေသပေါက်ဒေါက်ရှုပ်ကျော်
(သွေးတီ)ဒေါက်ရှုပ်ကျော်ရှိ ဝိပတ်အာတဲ့ “ဒုံးသွေးတီ” ည်းမဂ်
လွှဲဟုရော်။

ဒုံးမပင်ပတိုန်ကြာပ်ကျော်ရှိ ဝိပတ်အာတဲ့၊ “ပေါင်ကြာ”
ည်းမှူးလွှဲဟုရော်။ ပွဲသမတ်မြေမပတိုန်ရှုပ်ကျော်ရှိ သို့မိုင်အာတဲ့၊
သို့စကားလွှဲသို့ကိုရှိကော်သွေးတ်မြေရှိ။ လစိန်မတ်အနှစ်ရတ်မွဲ

သမတ်မြေကိုလွှဲသို့တံ့ရှိတဲ့၊ ကိုလအွောင်ညီကျာဂုံးတဲ့၊ သမတ်မြေ
ကွန်ကြာတ်ရှုပ်ကျော် ဆန္ဒအဲဟုတဲ့၊ ကိုရိုင်ပတိုန်အိုတ်ရှိ။

မာတ်လံအာညီ သို့စကားထပ်လွှဲသို့ပွဲန်ရှိ။ ပွဲကာလရှု
သမတ်မြေအေးတိုန်ကျော်ရှိ။ ဒုံးသမတ်မြေမဖိုင်ရှိ ည်းပီးသို့ရှိ။ သို့မိုင်
ဗက်သို့အော် “သို့ဂုံးဟိုကိုည်းကေတ်အာကိုစိုင်လနိန်ပိုန်
ဂို့တ်ကျော်ဆုံးညီသို့ဂုံးတဲ့” “ည်းကေတ်နှင်စိုင်ရှိ။” သမတ်မြေ
ဖျော်မေတ္တာပွဲသို့ကို၊ ပွဲစိုင်ကို၊ ပွဲဂမာစိုင်ကို။ တဲ့(ပုံးသွေး
ကွန်မီ)ရှုပ်လင်၊ သို့သရဏာဂမနပိရှိ သမတ်မြေဖော်တံ့ရှုပ်လျှို့
တဲ့။ စိုင်ရှိဟာဂို့လောပ် ကရွှေ့ခြုံင်ကိုရမှုပ်တဲ့ ဥပုံတာဟုမှန်
ဖြော်အာရုံ။

ချုံကေတ်နှင်စိုင်ရှိ မရှိုင်ကိုဝါကို။ စိုင်ဟွှားကိုလိုန်ရှိ။ ဒုံးရှိ
ဂမာစိုင်လောပ်ပတိသို့ပွဲန်ရှိ။ သို့မိုင်တဲ့ သို့ဂုံးသွေးရှိ။ “နှုရသာ်
ရှိကြာပ်ဆံက်တဲ့ ကိုဗုံးစံးစိုင်ညီသို့ဂုံး” သမတ်မြေဖျော်မေတ္တာတဲ့
ဖွှာတံ့-သရဏာဂမနပိ-ရှိ။ ချုံကျော်စို့တ်စံးပွဲတဲ့၊ ဒုံးရှိုင်ချုံ
လော်ရှိသို့ပွဲန်ရှိ။ “နှုရသာ်ရှိ ကေတ်နှင်ချုံအကံးသို့ဂုံး”
ည်းကေတ်နှင်စို့ပို့တဲ့ သို့ဂုံးသွေးရှိ။

“ဟာသမတ်မြေ အစာမျှေးပြုမျှေးရှိ။” ရှုပ်ကျော်အစာမျှေးကို
ကလောင်စာန်ရှုံးပို့လတဲ့အကာသ ဆုံးအဲညာတ်တဲ့၊ မြှေ့ခြွှေ့
လမျှေးရှိ။ ယာရှုပ်အစာမျှေးကလောင်ဟွှားနှုံး-ထပ်ဒက်-အကုတ်

ကော်မြှုပ်ရ” သိုင်ကေးတဲ့ ကိုပိတ်အာသမတ်ဖြ မိုင်ထွေ့ငြင်ရှုရ။ သမတ်ဖြိုင်ပိုနိုင်ရှုပ်ကျား ပူတွေ့ငြင်ရှုတဲ့ ကြံကြာတ်ရှုပ်ကျားစား ကော်တဲ့၊ ပတန်ခွဲ့ငြင်လပ်ဒေးရေး ကလံပူမေတဲ့။ သို့သမတ်ဖြ ပအမိတ်ရ။

“ ယွှေးရှုပ်တီလမျှပိုန် အဲခိုက်ဓမ္မဟန်ကျားသလေးလမျှ ပူရတ်ပိတဲ့။ အဲခိုက်ဂိုင်ပိုန်ရှုပ်ကျားရ။ ကျားပြုလောန်ရ။ စပ်ပြ လောန်ရ။ သင်ပြုလောန်ရ။ ယားရကျားစပ်သင်ပြုလောန်ခြေကန္တ သွော်။ ရှုပ်ကျားစားကော်ကာလာင်စွဲ့ငြင် လတူအကာသပူ မှက်ရင်သို့တော်ညီအဲ သို့သမတ်ဖြုပါးအမိတ်ရ။ ပူချိန်ခဏ ရှုပ်ကျားစားကော် ကလာင်တိန်အာလတူအကာသရ။

အဲရှု ကြံ့ခွဲ့ခေတ်လပ်စေတီမြဲ နှဲတ်ခြုံလျှော်ရ။ “ ကျားသီလ ပပ်တိန် ” ညားမကော်၊ တွဲ့က်ထာန်ဘာပလံ့ငွေနိုင်ရှုရ။ (ကျား တီလပပ်တိန်လပ်ဂေး)တဲ့ ရှုပ်ကျားစားကော်ရှု ကလာင်အာ တဲ့ ပူလတူအကာသ ပူစပ်မှက်ကိုမှက်ရင်သို့ရှု တန်ခွဲ့ငြင်ရ။ သမတ်ဖြုကလောင်စား စထွေးကိုသို့ရ။ သို့မှန်တဲ့ ကြံ့ခွဲ့ငြင်ညာတ်တဲ့ ပတ်အသ်အိုတ်ရ။ ကာလရှု သမတ်ဖြုဂေးရ။

“ ယွှေးတလတိနော်၊ ကျားအစာအဲရှုစာအာန်ဗြာန်တဲ့ရှု။ ဆရုပ် သူးကော်အစာအဲကိုလော် ကလာင်ခွဲ့ငြင်တလတိ့ွဲ့ညာတ်တဲ့ရှု။ အစာတီတဲ့ ပြုတလညားဂေးတဲ့ မပအစာရှု ကိုကလာင်စွဲ့ပို့ခိုက်

ပရူသတ်ဖြုမည်-မိတ္ထယ်ပိုက်အန္တာအစွဲ့ ၅၁

သွှေ့ညီအဲ” သမတ်ဖြုဂေးတဲ့။ ပူကာလရှု သို့ဟိုကိုအစာတီတဲ့ ကလာင်စား။ အစာတီတဲ့ ကလာင်ဟွှာမှန်တဲ့ သို့ကိုပက်ထော် ကော်အစာတီတဲ့ ဖော်တ်ရ။ ရှုပ်ကျားတို့အစားရှု ကလာင်ပပ် တိတ်အာလွှာမြိုင်ရှုင် ပလိုတ်တော်ရ။

ရှုပ်ကျားကလာင်ပပ်အာရုံး။ အဲရှုကြံ့ခွဲ့သွေ့ပျော်လပ်ခါတ်ကျား တဲ့ ညားအက်လပ်စေတီမြဲ။ “ ကျားပပ် ” ညားမဂေးခြုံလျှော်ရွှေ့ရ။ အဲရှုပ်ကျားစားကလာင်သပ်စွဲ့ရှုရှု။ “ ထာန်ကျားသပ် ” ညားမဂေး ခြုံလျှော်ရွှေ့ရ။ သို့ညာတ်အသ်သ်သွေ့တဲ့။ သမတ်ဖြုရှုသို့ကိုဗုလိုင် ဖူတဲ့၊ တိုန်ပတန်လပ်စွဲ့ကျားနော် အဂ္ဂမဟေသီရှု။ စွဲ့ကျားဘြဴ အော်-ဂေးယွှေ့ပြောကတ်တန်လျှော်ရွှေ့ရ။ အိုတ်တလပညာတဲ့ ဂုံး ဗမ္မားအိုတ်သို့ မထိုင်သားတသမတ်ဖြ တလစပ်သွှေ့ခြုံကိုတို့ လျှော်ရ။

ပတ္တိရှုရှုရှုတဲ့ သို့ကလောင်တီရှုန်သာသူ့ပျော်ရွှေ့ရ။ အဲကျားမ ကပ်အကုတ်လိုအာတ်ရှုရှု၊ သို့ကိုဗုလိုင်ပို့န်ဗုပ်လပ် ပူကျားကိုဗုလိုင် ရှုတဲ့။ သို့ခြုံခါတ်သော်မြဲတွေ့ငြင်တဲ့ ထွေ့ပျော်လပ်ခါတ်အဲရှုရှု။ သို့ဗုပ်ရှုပ်ရှု ဒက်ကျားကော်စေတီရှုရှု။ “ စေတီဗုပ်ရှုတ် ” ညားမှူး ဗုပ်ရှုတ်ပိပတ်အာတဲ့ “ ကျားကိုဗုလိုင် ” ညားမကော်ခဲ့။ ကြံ့ခွဲ့ ကျားကိုဗုလိုင်ရှုပ်တ်အားပျော်အားပျော်။ “ ကျားကိုဗုလိုင် ” ညားမကော်လျှော် ရွှေ့ရောင်။ (နှုတ်ထက်သွှေ့ရှုတ်နှုတ်စကွား၊ ချူးစွဲ့ဗိုင်ကိုဝါး

တက်လပ်ရှိင်ကိုဝါတဲ့ အကွဲပျော်ရှုံးကြောင်နှင့်ကျောင်အိုတ်ရဲ
(အူး-ပရာသူတ်ဖြမည်မိတ္ထယ် ပိုက်အဆွဲအစွဲးရောင်)

ဂလာန်ဗုဏ်။ ကျော်ဆုဒ်ကုတ် မိတ္ထယ်ကမိုင်တံ့ရှုံး
မိတ္ထယ်ပျော်လပ်လမျိုး နှုန်းလာန်သစ္စအခို့ဗျာန်တဲ့ ကလာင်
ပပ်တိုန်အာဇာ့အာကာသဘန်းအိုတ်ရဲ။ ထွေးအူနှံပျော်လျော်ဗြို့သုတေသန
တဲ့တဲ့တိတ်ဖျို့ဖျို့ဖျို့အိုတ်ရဲ။ ဗုံးတီမိစ္စာဒို့ကမိုင်တံ့ရှုံးကျိုင်မံင်
လမျို့ဖြေအိုတ်တဲ့ “ကလာင်ပပ်တိုန်ဟွာန်၊ ရပ်ဟာန်ရပ်လုင်
ညံ့ကိုကလာင်ခံ့ကိုရဲ”

ဗုံးအယုတ်တံ့ရှုံး ရှိုင်မံင်ဖိုဟ်၊ ပွဲဗုတ်ဂါထာမန်ယုန်ညံ့သွေး
ဖိုဟ်ကလာင်ပပ်ဟွာန်၊ တုပ်ဟာန်မိုဟ်ဂမ်ဖိုတ် မိုဟ်ဂရိုတ်
ကိုရဲ။ ပစ္စည်းကိုကလာင်တိုန်ခံ့၊ ညားမွဲကိုမဲ့ အင်သွေးပပ်တိုန်
ညံ့စာင်ဝါမိုးညံ့ညံ့၊ ဒတ်စွဲတိုင်အိုတ်ရဲ။ အူနှံကြို့ကိုအေး
ခြော်တဲ့ မှုသွေးပွဲ့တွေ့င် ဒေးထောင်ထော်နှင့်၊ ဒေးခုံးကိုဂိုတ်
အိုတ်ရောင်။

ဦးပျော်ရှုံးကျော်

*****

ညားပျော်ရှုံးကျော်၊ ဖို့န်သု၊ မှုံးရုံးပံ့ညာတ်အာ။

၁။ ဓရ်ဂါရာဝါ၊	ရော်ဒည်၊	ဗုဒ္ဓလုပ်ဟွာန်းမြား။
၂။ လျှောင်သို့က်ပြီ၊	ပူကျော်တဲ့၊	သဒ္ဓါလုတိုန်အာ။
၃။ သတိစိန်ရှုန်း၊	ရို့န်ဗျာက်း၊	ရှုတ်ကျော်ဟွာန်းတို့တ်ကျား။
၄။ လညာတ်နော်ပြီ၊	ရွှေ့နိုသုံး၊	လွှဲလုံးညာတ်ပညာ။
၅။ ကုသွှုံ့နှုံးကျော်၊	နော်ပြီလျှင်၊	ပောင်ကျော်ညီဟွာန်းမြား။
၆။ မိုင်စိုတ်မှော်စာ၊	မှုက်မတ်ပြီ၊	ပြုပြန့်မံင်ကျား။
၇။ လကိုတ်ဗဟောက်၊	ညီဟွာန်းဖောက်၊	ထောက်ကြိုက်ဂံင်
	ဆောင်တာ။	

၈။ မံင်ကရော်ကျော်၊ ဒတ်ကျော်၊ သုတေသန်အာ။

၉။ ထောက်ခုံးပူး၊ ညားရုံး၊ ညံ့င်ရောတို့ကျား။

၁၀။ မိုက်ခံ့နှုံးကျော်၊ မိုက်ဟံ့ဌံးပြီး၊ သုတေသန်အိုတ်အာ။

၁၁။ ဖောက်ခုံးပူးပါပ်၊ ညားတ်ကျော်ဖြားပါ၊ ကလောန်ပါပ်
ဂံင်ဆောင်တာ။

၁၂။ ထောက်ခံ့-ခံ့မှောန်း၊ မက်နို့ဗျာန်း၊ ချို့တ်ယာန်စို့ပို့သွေး
ကျား။

- * ဝိသုဒ္ဓမဂ်၊ ယပ်ရှင်ဗက်၊ ညာတ်မြေက်သို့မတ်စဲ။
 ညားလှိုတ်ရှုံး၊ ဟိုဖို့၊ တုပ်သွဟ်ပံ့ပိုးလပ်ကျား။
 ပါဋ္ဌ္ခံဆဲး၊ မွဲဟွှံပါး၊ နွဲတွဲကောတ်နှုံးစဲ။
 ပါနှုတ်ပွန်း၊ ဖို့ရှိင်သန်း၊ တွဟ်ဗက်နှုံးဟွှံမှား။
 သူဘူတိလောင်း၊ ညံ့င်မှာထောရ်၊ ဂုဏ်လောင်သမ္မားအား။
 ဂုဏ်ကျော်ရွှေ့ပွဲ့၊ မွဲလက်က်း၊ ဒ်ဝိုက်အပါယ်ကျား။
 ပိုလဟုတ်က်း၊ ဖို့ပို့ချင်သွေး၊ နှုန်းထပ်မူမံ့ပို့အား။
 ဒွှေ့ဖြော်အလန်း၊ သို့င်အိန်ပွန်း၊ ဟွှံခွှုန်ရွှေ့နှုံးကျား။
 သို့င်ဇူကရာမ်း၊ ပို့င်တိက္ခာတ်း၊ ဟွှံညာတ်လွှုံဟိုသချား။
 သို့င်စက္ကဝ်း၊ ဒုံးလို့ခေါ်း၊ ပို့င်လပ်ထွေ့ပန်ကျား။
 မိုင်ဖြော်သို့က်လိုင်း၊ ဗုံးဂိုင်၊ ရှုံးသို့င်းပြုံ့ပညာ။
 ရှုံးသံ့ကျော်ဂေါ်း၊ ညံ့င်ကောန်ခြောင်း၊ ဒုံးအောင်မတ်
 ညားစဲး။
 တသိုက်လောကီး၊ စသိုင်း၊ သော်ွှေ့ပွဲသံ့သား။
 နို့မြာ့န်မဂ်ဖို့၊ လောကုံးအိုး၊ မို့န်ကုံးတောား။
 ရွှေ့အရှုန်း၊ သစ္စာပန်း၊ ဟွှံခွှုန်ပြုံ့တိအား။
- * ပြကိုဟ်ဂလာန်း၊ အပဒါန်း၊ နညာဏ်တွဟ်လပ်ကျား။
 ပြော်စိုတ်ပွဲ့ပို့မံ့င်း၊ အရဟံ့၊ ညံ့င်ရွှေ့ကိုဟ်လော့သွား။
 အမို့ပွဲယိုံး၊ ယပ်ဟိုသုံး၊ ပို့ရှင်သွေ့ရွှေ့ကျား။

၁၇၅

ပုဂ္ဂိုလ်ရှုက်ကျား ရွှေ့ဖို့ထပ်သံ့

၁၇၆

ကိုလေသို့တ်း၊ လောဘအိုတ်း၊ ပလိုတ်ကျော်ခို့
 တောား။

ပါဋ္ဌ္ခံကွား၊ မွဲပွဲ့ဗေး၊ ပွဲပွဲ့ဗေးချုပ်ပိုင်ခြား။

* ကျောန်ခို့ပြော်လွှေ့တ်း၊ စို့ပို့အော်း၊ ဓာတ်စွဲ့နှုန်းရှောင်း
 ကျား။

ဂုဏ်ကျော်ဟွှံမှား၊ ရွှေ့ပွဲ့ပညား၊ လော့သွာ့နို့မြာ့န်ရှောင်း။

ရွှေ့ပွဲ့ပို့ရှုက်ကျား ရွှေ့ဖို့ထပ်သံ့

- ၁။ ပွဲမအိုန်းရေး ကျွော်မွဲ့ ပွဲ့အခိုက်ဝင့်သံ့သာလျှို့နို့ကို၊
 ၂။ ပွဲမဟွှေ့ထွေ့န်စပ် မက်ဂျက် ပွဲ့အခိုက်ဝင့်သံ့သာကို၊
 ၃။ ပွဲမရွှေ့ပလိုတ်ကျော်ပွဲ့ပွဲ့ရာဂို့တ် ပရေးဟွဲ့ကို၊
 ၄။ ပွဲမရွှေ့ဗို့ဟ် သို့ဟ်ပလိုတ်ကျော် ပွဲ့တ်ကိုလေသံ့ကို၊
 ၅။ ပွဲမတိကော် အနို့ ဒုက္ခ အနတ္တွဲ့ပွဲ့တွောင်ကို၊
 ၆။ ပွဲမကျို့ဟ်ခွဲ့ တိကော် စို့ပို့အောင်သံ့ပန်ကို၊
 ၇။ ပွဲမရွှေ့ပွဲ့ရာ့မတ် ညာတ်ကောတ်နို့မြာ့န်ကို။

(ပါဋ္ဌ္ခံအရှေ့အိုး ဇူကနိုပ်ပါတ် ဇူကဓမ္မ ပါဋ္ဌ္ခပွဲမဝေး)

၁၂၈

ကျေဟန်မြှေအစေန၊ ဟျံထွန်းသိသာ၊ ပုတ်ရာဂျိတ်၊ ပလိတ်
ကိုလေသ၊ လက္ခဏပိတန်၊ သစ္စပန်ကို၊ သို့တိသေသာတ်၊
ညာတ်နိဗ္ဗာန်အသဝ်၊ ဒုပ္ပိုင်ရှက်ကျော်၊ ပိုထပ်သုံး၊ ကျိုတွော်
စံလပ်ရောင်။

ତୁମ୍ଭିରୁଙ୍କୁ ଆରହିଁ, ଆରହିଁ, ଆରହିଁ, ପୁଣିଦେଖିଯାଇ ଗୁଡ଼ି
ଲୁହି-ଲାଗନିପୁର୍ବନ୍ଧି॥

ကျော်တို့၏ ဟဲ-သူ့နှင့်လေသက္ကာရောင်သွံ၊ ဖွဲ့ပဋ္ဌား၏
ကိုဝါ-လိုဝါ-လက်ဝါပွဲ၏ညီ။ ရိုဟ်တဲ့ရိုဟ်ဖွဲ့ပွဲ၏စံရုံး၏ညီ။ကဇား-
ဒတ်-တိက်-ကွား-ကိုခြုံသာတ်ကျော်လွှိနိုး၏ညီ။ ပွဲနက်စိတ်သွေး
လေပွဲ၊ ငါးက်မခတော်နဲ့ ကျော်နဲ့ပျော်လပ်စိတ်လေပွဲရွှေရဲ။
စိတ်တန် စိတ်ညိုင်လဟိုင်ပဲရှုတ်ကျော်ကျော်တဲ့ ပတ်ဥုံးဆုံး
ကလိုပွဲရှုတ်ဖို့လွှုဟ်ရောင်။

သွက်အေးဖက်လကိုတ်ဟဲ၊ ပရီဂ်ဘယ်အန္တရာ့လာလင်
အာမာန်ရ။ အဝတ်ယုတ်ယုတ် ဘူတ်လကိုစ် ကဗော်ဗဲ့
မြို့ခဲ့ မြောတ် ဟျှောင်ကာတ်ဗဲ့ခက္ခရာ။ ပတ်ဥုံးသုံး အတိုင်
လဟိုဟျှောင့်ရောင်။ ဂုဏ်ကျော်ဂုဏ်ပို့ ဂုဏ်သင်နှုပ်ပဲ
ဆောင်ဒေါက်သူ ပရီဂ်ဘာမာန်တဲ့ ဂမဲခိုဟ်အိုတ်ရောင်။

ဗုဒ္ဓိနသတိ ဖုန္ပါယ်ရှင်ကျော်စံ၊ နှုကမ္မဋ္ဌာန်တဲ့
၏သမထေဘာဝနာတဲ့အတွေ့တဲ့ သွက်ဒေးကြံ့ရှိက်စိုက်ယူတဲ့အာ
ဟဲရောင်။

一六二

မြန်မာတိပါဘဏ်

ଗନ୍ଧାରାଲଙ୍ଘନିକାରୀ, ଗମ୍ଭୀରତିକାରୀ

မြန်မာ့ပြည်ရုံး

- ၁။ နတ်သိုက်ထပ်-အပါအံက်မိတ္တထပ်။
၂။ မိသိုက်ပြန်-မိအံက်မိတ္တထပ်။
၃။ မိအံသပ်-မိတ္တထပ်။
၄။ မိဆာန်အပဲ-
၅။ မိဆာန်ရတ်- } လျှော့မိတ္တထပ်
၆။ မိဆာန်ချင်-
၇။ မိဆာန်လောန်-
၈။ ဗညာရတ်ထပ်-သို့တိသုံး။
၉။ ဗညာရတ်ပြန်-အမာတ်ဇူး။
၁၀။ ဗညာရတ်ရှိတ်-အမာတ်ရွှာတ်။
၁၁။ ဗညာရတ်မြိုက်-လျှိုပ်ပူာန်။
၁၂။ ဗညာကွာသာန်-ဗာဇ္ဇာခါတ်။

၁၃။ ဗညာက္ခလှာ-ဗာဇ္ဈိခါတ်။
 ၁၄။ စာင်ဆုံး-စာင်ချော်-တံင်ယာတ်ခနိက်။
 ၁၅။ ဒခိုဟ်-အငိုက်-အပိုက်-အယောတ်- ဗုံးတီမိစွာဒိဋ္ဌာ
     ဂမိုင်။
 ၁၆။ ကအောက်-ကကုံး-ကပြန်-ကဝဲ-ရဲတ္ထိဟရိုင်။
 ၁၇။ ဗညာရတ်ထပ်-သို့တ်သူရာဇာ } သို့က်အဘိသိက်
 ၁၈။ မိရူပနှုံး-ရုကျုံသုသာဒ္ဒါအော် }
 ၁၉။ ဆုံးပြီက်-သံက်ဗြာတ်-လမာတ်-အကျေဟ်- သီအပါတ်။
 ၂၀။ နဲ့ဗညာမည်ကိုမိသီဒါ-အယ်ဖျောတ်။
     ကကော်ကိုင်ကျိုက်မည်
     သို့ငိုပ်ထပ်

* * * *

ည်ငံ့မြဲခတ်ခကေတ်ယဉ်ညီ။
မိဟနအာနိရိုင်-ဂလိုင်ကေတ်ညီ။

----- * * * * -----

(၁၂) ပရန်ဂို

လိုက်ကွေပ်သုတေမည် မိတ္ထထင်ကို ရုဏ်ကျော်ဒစိတ်ရဲ့
အာမြန်လပ်ဆူခန်းကိုသုံးတဲ့ သောင်ကွားဖွဲ့မလောန်ရ။ ကိုမည်
ပုံချွေဘာသာဂျီင်ရှိ ဒုံးလျှော်ရုဏ်ကျော်စိတ်သင်တဲ့ လုပ်အ
စောင်ကွားကျော်ပြုပြ တဲ့သူ့ပုံးသူ့ပုံးရှိ သုံးမန်ကွားကျော်တဲ့ လုပ်နဲ့
ပုံစံစွဲပြုင်သာသနတဲ့ လျှော်လျှော်ပုံးပြုပုံးရုဏ်ကျော်စိတ်သင်စောင်နဲ့ပုံးပြု
ရ။ ရုဏ်ပို့ပုံးရုဏ်ပို့ပုံးနဲ့သယတိကမ္မာန်ရှိ အလေးကိုဒုံးခိုက်ပရှိက်ဘယ်
ယဲအန္တရာယ်ပဲ့ဘဝပစ္စပြန်မာန်တဲ့ တာသိုက်လောကီလောကုဇ္ဈာ

ဟိတ်နဲ့ကြိုင် ပုံပွင့်ရှင်ရတ်ပါ ပုံဖွှာတ်နမောတသော်
 သတ်ဒြူဟ်ဂမိုင် မူပံ့ဘုတ်ပြုတ်လကိုဟ် သရဲ့ တဲ့ပြာ
 ကလော်အဲ မြို့မြို့တော် လွှာဟ်မျှဟ်မြင်ကံတဲ့ ဂဉာဏ်တိနဲ့လောင်
 ဟုံဒေးဖော်ရ။ နေးသူသာကျမ်းမွှေ့စွဲတို့ တွဲလပ်ရှိုင်ကွဲ့ကျွဲ့ရ။
 မွဲကြာကိုလေသပ္ပါလောင် နေးဆုံးဆုံးရ။ ပူရှုံးထို့မြှုဟ်ရှင်ကျော်၊
 ပုံပွင့်ရှင်ကျော်တို့ ဓမ်လောဘ၊ ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟနှင့်
 လလံဟဲအာ ကြေအာအောနှင့်အာတဲ့ ခိုတ်ကော်မြှင့်ပျော်စတ်သား
 တဲ့လောန်ရ။ ဆုံးကမ္မာကိုလေသစန်ခန့်ခန့်ရှင် ဒော်ကော်မျှစတ်သား

တွေးလေအာ၊ ဟိုတဲ့နှအသိင်အာနျောရုံးဖူးမျှဟ်ရတ်ပိုရ။
ရောင်တူးကိုဒဲတဲ့ဖူးမြဲမောင် လိုက်ပလိုက်စီပြကာမှာန်ရောင်ရု
ပုဂ္ဂိုလ်ဘာသာတော်ဇော် ကျော်တပ်တပ်ဂုဏ်ငြိုင် ဖူးဟ်ခုင်တဲ့
နှက်က်တဲ့က်တန်နှါးရ။

ခိုခရှုပွဲရဲ့ ဗုပတ္တဝတ် ပူကျောမာန်၊ ဗုပွင်ဂဏ်ရတ်ပိမာန်ရှိ
လောင်သီးကိုမြိုက်ပဲရတ်ကျောမာန်သင် အြိုဟ်အြိုဟ်နက်နက်ရ။
ည်းလို့လို့တံ့ရှိ ဒုင်လောင်ယဉ်ကူးမည်မှုဒ္ဓဘာသာတဲ့ ကယျိုင်
ကယျိုင်လဟုဖို့ဖို့သီးကျောမွဲမာန်ရ။ ဆန့်ကိုဉ်ကျောမွဲလောင်သီး
ကျောမွဲ(မိတ်သီးမဟုတ်)လောင် နှံ့ပွင်ရ။ မိုဟ်ဆွဲဟ်ဂလာန်စယိုး

ဟုတ်သောင်ကျော်ကျော်လော် ကယ်ပိုင်ကယ်ပိုင်လာ်သို့မယို့ ပူဇ္ဈာန်
သွားပြီမြေဆော် အာလျှော်ရှိသွားဖျော်ကိုပို့ ပင်တဲ့တံ့ရုံဟု
ကလောင်သို့ရုံးသို့ကျော်ကျော်တဲ့ အားလုံးနှုန်းခြုံးထဲ့ပရော် ပူသို့
ပယို့ ဟုတ်သော်လွှတ်လေးလေးရ။

မိသ္ဒရှုရှုနှင့်သွေးသွေးကယျိုင်ကယျိုင်ခြံးစာဝ်ပရောပဲဖွံ့ဖြိုး
ဗယိုစုံ ကယျိုင်ကယျိုင်လဟ္မိပါန်သို့ကျော်ကော် ခိုဟ်ကျွေးကျွေး၊
ရှုဏ်ရှိုင်ကျွေးကျွေးရှုံး ကိုရှုံးကိုဟ်ခွင့်အိုတ်သို့။ မွေးမှုစုံသွေးတ်စုံ
ပူဇ္ဈားပြီမောင် သွေးနှင့်ပွတ်မျှင်သွေး ဒေါ်ပိုတ်အြောတ် ရှိုဟ်တဲ့
ထောက်ရ။ မြဲတဲ့ဝါဝါ ဝိဝါဒေးလောင်ကျော်မာန်ရ။ သို့ကျော်ကော်
ညံုံးတွေ်တိုန်သို့ပယိုသို့ပယို ကျွေးစိုတ်ရိုတ်လွှှုံးသို့။ ပွဲသို့ကော်
ညံုံးအုံမျှော်သို့လျှို့ကာလရှုံး လွှာစိုတ်ထော်ရှုဏ်ကျော်စုံသွင်
သို့။ရှုဏ်ရတ်ပိုကျော်စုံသွင်ရှုံး ဒုံးပွင့်ပွဲစိုနှာကိုဒုံးခိုက် ဗောက်
ဖောက်ရှုံးက်လကိုတ်တူးတဲ့ ကိုအာစိုပ်တာသို့က်စိုတ်တာသို့က်ကာ
ယလျို့န်ရ။

ယွှေးကျေမည် ဂက္ဗုံးဖွံ့ဖြိုးသာသာတံ့သူးဂမျိုင် ဂက္ဗုံးမည်ဟု
၌ဂက္ဗုံးဖွံ့ဖြိုးသာသာကျော်အိုတ်၊ ၌ဂက္ဗုံးဆိုကျော်ကျော်အိုတ်ရှုံး၊ ၌ဂက္ဗုံး
ကလိုပ်ခါတ်သော်ကျော်ဂမျိုင်ကျော်အိုတ်၊ ၌ဂက္ဗုံးကိုလဝ်ဒေန
ကုကျော်တွဲ၏တမကျော်အိုတ်၊ ၌ဂက္ဗုံးဆိုကျော်သရဏာရက်
ဓါကျော်ကိုစိတ်ကျော်အိုတ်၊ ၌ဥပါးကွေးကျော်ပွဲသာသုနာကျော်အိုတ်တဲ့

ပူလိုက်လောကုံး ကက္ခမည်ပြုခိုတ်ရှု ဂံ့ဗုံးတဲ့အဒေါပိုင်ရ။
 အတိုင်ပြုရု ဒုင်တဲ့ကျေတ်ဗုဒ္ဓဘာသာ စိုက်ကပ်တူကပ်တန်
 ကျေတ်လွှာကိုပုန်ကတေးအာညီ။ ဟိုတ်ရှု-လိက်ကွပ် “ သုတေသန
 မည်မိတ္ထ ကိုရဏ်ကျော်ဒစ် ” ရုံအတိုင်ကျင့်နှာမာဝင်
 မည်ပြော်မိက်ကိုကော်လပ်ပိုန်ပိုန်ကို၊ မိက်ရွှေ့ဖွှေ့စိုရဏ်စရဲကို
 သုတေသနတေးတဲ့သွှေ့ကိုတဲ့ ချာမြန်လပ် ဆမိတ်ကရိုက်ကြိုက်
 ကိုအုပ်ကျော်နိုင် ပူဇော်ရွှေ့ရောင်။

သက္ကရာဇ်သာသန ၂၅၃၄ သုံး

သက္ကရာဇ်၂၂၅၂ ၁၃၅၂ သုံး

ဂိတ္ထကထိန် ထပ်မွေက်၊ တူးပြေား-ချာမြန်လပ်
 စိုပ်ဒတုရောင်။

ကျော်ပါလိတ
 ကျာဝက်ဘာတိုက်တို
 တွေးရေး၏မည်။

*****

လိက်လလောင်တဲး

- ရာဇာဝင်မည်။...
တုပ်သူဟန်ကိုလျှော့တွေး တွေးကိုအပဲတွဲပါကု
- ရာဇာဝင်မည်။...
တုပ်သူဟန် ရိုဟန်ကု နိုင်စွာ။နိုင်
- အာန္ဒာသရှုဏ်ကျောစပ်သင်ဟု...
နှေးအကင်ကျိုးခိုးတို့
- အာန္ဒာသရှုဏ်ကျောစပ်သင်ဟု...
ထွေးသူ၏၌၌ဘဝအိုတ်သုံး
- အာန္ဒာသနမောတသယ်ဟု...
နှေးသူအလုံအိုတ်သုံး
- အာန္ဒာသရာဏရှုဏ်ဟု...
ဖျော်ကိုတာသုံးကိုအလုံအိုတ်သုံး
- တပ်ဖော်ကြွောတိမိစွာအီးအား...
အာဇာနှုမည်မိတ္ထယ်
- ဟင်္လားသို့မိတ္ထယ်...
အာဇာနှုမည်မိတ္ထယ်
- သူးလမျိုးကိုရတ်ပိမာန်ဟု...
အာဇာနှုမည်မိတ္ထယ်
- ဒေါ်အောင်အလုံအူင်မွှေ့ဟု...
အာဇာနှုမည်မိတ္ထယ်
- * တက်ပွှေ့တ်အလုံမရန်ကိုစိတ်၊ သုတေသနား။